

**Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων -
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο
Θράκης
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης
Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων - Πανεπιστήμιο
Πειραιά**

**Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών
Σπουδών
«Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση»**

**Ε.Κ.Τ και πολιτική συνοχής για την απασχόληση και την
ισότητα των φύλων – Εναρμόνιση οικογενειακής και
επαγγελματικής ζωής – Αξιολόγηση της Δράσης**

Αντιγόνη Μπουρούνη

Κόρινθος, Απρίλιος 2018

**Department of Political Studies and International Relations -
University of Peloponnese
Department of Economics - Democritus University of Thrace
Department of Economics - Aristotle University of
Thessaloniki
Department of Business Administration - University of
Piraeus**

**Master Program in
«Local and Regional Government and Development»**

**ESF and cohesion policy for employment and gender
equality - Work-life balance - Evaluation of the Action**

Antigoni Bourouni

Corinth, April 2018

Ε.Κ.Τ και πολιτική συνοχής για την απασχόληση και την ισότητα των φύλων – Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής – Αξιολόγηση της Δράσης

Περίληψη

Η παρούσα εργασία ασχολείται μετά από σύντομη περιγραφή της περιφερειακής πολιτικής της ΕΕ και τελικά της πολιτικής συνοχής με την ανάδειξη του σημαντικού ρόλου του ευρωπαϊκού κοινωνικού ταμείου για την επίτευξη της κοινωνικής συνοχής της Ευρώπης 2020.

Γίνεται αναφορά στους θεματικούς στόχους 8 και 9 για την απασχόληση, την ισότητα και την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Η χώρα μας η οποία βρέθηκε σε δεινή θέση εξαιτίας της κρίσης φαίνεται πως έχει ενισχυθεί σημαντικά μέσα από την συνεισφορά των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών ταμείων στην υλοποίηση των στόχων και των δράσεων του ελληνικού εταιρικού συμφώνου για την ανάπτυξη 2014-2020.

Μέσα από την σύντομη περιγραφή της δομής του ελληνικού συμφώνου για το πλαίσιο ανάπτυξης γίνεται αναφορά στην δομή και τους στόχους του τομεακού επιχειρησιακού προγράμματος για το ανθρώπινο δυναμικό και την δια βίου μάθηση και περιγράφεται η επενδυτική προτεραιότητα 8. 4 για την ισότητα, την απασχόληση και τον συνδυασμό επαγγελματικού και οικογενειακού βίου.

Περιγράφεται η δράση για την εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής η οποία χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ και δίνει την δυνατότητα στις μητέρες να τοποθετήσουν δωρεάν το παιδί τους σε παιδικό σταθμό. Καταγράφεται το θεσμικό πλαίσιο των παιδικών σταθμών και τονίζεται ο σκοπός της λειτουργίας τους.

Στατιστικά στοιχεία της δράσης για τα έτη 2015 – 2017 αναδεικνύουν την επιτυχία της άνω δράσης στην εξυπηρέτηση των γονιών να βρουν θέση παιδικής φροντίδας χωρίς οικονομική επιβάρυνση. Παρουσιάζονται καλές πρακτικές για την εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής στην Ευρώπη τονίζοντας την σπουδαιότητα των δομών παιδικής φροντίδας για την εξυπηρέτηση της οικογένειας.

ESF and cohesion policy for employment and gender equality - Work-life balance - Evaluation of the Action

Abstract

This paper deals with a brief description of EU regional policy and ultimately with cohesion policy by highlighting the important role of the European Social Fund in achieving Europe 2020 social cohesion.

Reference is made to thematic objectives 8 and 9 on employment, equality and the fight against poverty and social exclusion.

Our country, which has been in a state of disarray due to the crisis, appears to have been greatly strengthened by the contribution of the European Structural Funds to the implementation of the goals and actions of the Greek Partnership for Growth Pact 2014 - 2020.

Through the brief description of the structure of the Greek Pact for the Development Framework, reference is made to the structure and objectives of the Sectoral Operational Program on Human Resources and Lifelong Learning and describes investment priority 8. 4 for equality, employment and a combination of professional and family life.

It outlines the action to harmonize family and professional life which is funded by the ESF and enables mothers to place their child in a kindergarten free of charge. The institutional framework of kindergartens is highlighted and the purpose of their operation is emphasized. The statistics for the action for the years 2015-2017 highlight the success of the above action to serve parents to find a place of childcare without any financial burden. Good practices are presented to harmonize family and professional life in Europe, highlighting the importance of childcare facilities to serve the family.

Περιεχόμενα

Περίληψη	3
Abstract	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ	
Πρόλογος	7
1.1 Για την απασχόληση, την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού και την καταπολέμηση της φτώχειας	11
1.2 Η αρχή της ισότητας στην Ε.Ε.	13
1.3 Η απασχόληση και η ισότητα των φύλων στην Ελλάδα Συμπεράσματα	19 24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ	
Πρόλογος	25
2.1 Θεσμικό πλαίσιο για την εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής - Εισαγωγή	29
2.2 Θεσμικό Πλαίσιο παιδικών σταθμών	32
2.3 Περιγραφή της δράσης " Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής "	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
Καλές πρακτικές	37
Συμπεράσματα	41
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	43

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση με την στρατηγική Ευρώπη 2020 προάγει την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή των κρατών μελών μέσα από την μείωση των ανισοτήτων και των διαφορών στην ανάπτυξη ανάμεσα στα κράτη.

Τα πιο αδύναμα, οικονομικά κράτη υποστηρίζονται από τα πιο εύρωστα σε ανάπτυξη και οικονομία. Τα ασθενέστερα κράτη επιβαρύνονται λιγότερο από τις δημοσιονομικές δαπάνες έναντι των πιο αναπτυγμένων.

Ο βαθμός συνεισφοράς κάθε κράτους μέλους είναι ανάλογος της ικανότητας του με "δείκτη" την ευημερία – οι ισχυροί συνεισφέρουν περισσότερο – τα Διαρθρωτικά Επενδυτικά Ταμεία προγραμματίζουν και σχεδιάζουν προγράμματα για την βοήθεια των ασθενέστερων περιφερειών – η οικονομική ύφεση πλήττει περισσότερο τα φτωχότερα κράτη μέλη και η Ένωση μέσα από την περιφερειακή πολιτική στοχεύει σε υψηλότερα επίπεδα έντασης οικονομικής ενίσχυσης για τα κράτη που αντιμετωπίζουν τα περισσότερα προβλήματα.

Η παγκοσμιοποίηση της αγοράς επέφερε οικονομική ύφεση στην Ευρώπη, η ανεργία πλήττει τους νέους, τις γυναίκες, η φτώχεια δυσχεραίνει την επιβίωση των αδύναμων πολιτών που βρίσκονται υπό απειλή αποκλεισμού, το δημογραφικό πρόβλημα και η γήρανση του πληθυσμού, το μεταναστευτικό ρεύμα από τις χώρες που διαλύονται από τους πολέμους και την οικονομική κρίση αλλάζουν τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες στην Ευρώπη.

Οι στόχοι της Ευρώπης 2020 για αύξηση του ποσοστού απασχόλησης, την μείωση της φτώχειας και του αποκλεισμού ειδικά στις φτωχότερες χώρες- μέσα από την περιφερειακή πολιτική και την υλοποίηση συμφώνων εταιρικής σχέσης των κρατών μελών με την απαραίτητη ενίσχυση και την χρηματοδότηση προγραμμάτων από τα ευρωπαϊκά ταμεία- δεν μοιάζει να είναι τελικά ανέφικτη.

Ο "φτωχός νότος" ενισχύεται οικονομικά - και κατά συνέπεια κοινωνικά- από πολλά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Η χώρα μας, κορυφαίο παράδειγμα χώρας που επλήγη από την κρίση, φτάνοντας στη χρεοκοπία και στον δανεισμό μέσα από δυσβάστακτες μνημονιακές υποχρεώσεις προς τους δανειστές.

Οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα -συνέπεια της εθνικής κατάστασης- επωμίζονται οι έλληνες πολίτες από την έναρξη της κρίσης μέχρι σήμερα. Τα στατιστικά στοιχεία ευρωπαϊκά και εθνικά, καταδεικνύουν την θέση της χώρας και των πολιτών: η ανεργία, ο κίνδυνος της φτώχειας στους πιο αδύναμους πολίτες και τα παιδιά, η μερική απασχόληση, η θέση της γυναίκας στην εργασία, η σύγκρουση της οικογενειακής με την επαγγελματική ζωή,

αντιμετωπίζονται με την χρηματοδότηση προγραμμάτων από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία – μετά την αποδυνάμωση του κρατικού μηχανισμού για κοινωνική προστασία.

Η παρούσα εργασία θα αναλύσει μετά από μία σύντομη παρουσίαση της πολιτικής συνοχής της ΕΕ και του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο της Ανάπτυξης (Ε.Σ.Π.Α), τον σημαντικό ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου ως μέσου χρηματοδότησης για την περιφερειακή συνοχή αλλά και για την υποστήριξη της απασχόλησης και της ισότητας.

Ειδικότερα με την δράση "εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής" των επιχειρησιακών προγραμμάτων Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού εκπαίδευση και δια βίου μάθηση του Υπουργείου Εργασίας και των Περιφερειακών προγραμμάτων (ΠΕΠ) της χώρας υλοποιώντας τους θεματικούς στόχους 8 και 9 της Ευρώπης 2020 για την απασχόληση και την άρση των διακρίσεων. Στατιστικά στοιχεία αναφέρονται στην υποστήριξη της δράσης ως προς την ωφέλεια των γυναικών να κατοχυρώσουν τη θέση σε παιδικό σταθμό για το παιδί τους ώστε να αναζητήσουν ευκολότερα εργασία αλλά και να συμφιλιώσουν και οι δυο γονείς την " σύγκρουση " μεταξύ οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

Η παρούσα εργασία προσπάθησε να διερευνήσει και να αναλύσει την κατάσταση που επικρατεί στην χώρα μας σχετικά με την απασχόληση των γυναικών και τον ταυτόχρονο ρόλο τους σαν μητέρες. Άνεργες ή όχι επηρεασμένες από την οικονομική κρίση ισορροπούν την καθημερινότητα ανάμεσα σε δύσκολους ρόλους, μητέρες, εργαζόμενες ή όχι, πολλές φορές αντιμετώπιζοντας με την έμφυλη διάκριση, κατέχουν υψηλή θέση στους πίνακες της ανεργίας. Συμπερασματικά αναδεικνύεται και το κοντινό μέλλον της δράσης και της υποστήριξης, τελικά, της οικογένειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η οικονομική, κοινωνική και χωρική συνοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε) αποτελεί την προτεραιότητα της οριζόντιας κοινής περιφερειακής πολιτικής. Η πολιτική της συνοχής εμπεριέχεται στην ενιαία ευρωπαϊκή πράξη (άρθρα 130Α -130Δ) και επιδιώκει την μείωση των ανισοτήτων και την ανάπτυξη των περιφερειών της Ε.Ε.

Η ενιαία αγορά, η οικονομική και νομισματική ένωση, ευνοούν την συγκέντρωση του πλούτου στα περισσότερο ανεπτυγμένα κράτη της ένωσης δημιουργώντας ανισότητες μεταξύ των περιφερειών. Η περιφερειακή πολιτική εξασφαλίζει την προστασία των λιγότερο αναπτυγμένων περιφερειών της Ευρώπης μεταβιβάζοντας κεφάλαια από τις πλουσιότερες

προς τις φτωχότερες περιοχές της ένωσης μέσα από τη χρηματοδότηση τους από τα ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (Ε.Δ.Ε.Τ) και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (Ε.Τ.Ε) -άρθρο 175 ΣΛΕΕ. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η μείωση του χάσματος και η μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών κάτι που ορίζεται με σαφήνεια στο άρθρο 174 ΣΛΕΕ.

Κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014 – 2020 ο συντονισμός και η συνεκτικότητα μεταξύ της πολιτικής συνοχής και των άλλων πολιτικών της Ε.Ε που συμβάλλουν στην περιφερειακή ανάπτυξη έχουν ενισχυθεί με κοινές διατάξεις για όλα τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (κανονισμός 1303/2013):

- ♣ το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α)
- ♣ το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ)
- ♣ το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (Ε.Γ.Τ.Α.Α)
- ♣ το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (Ε.Τ.Θ.Α)
- ♣ το Ταμείο Συνοχής

Η κατανομή των πόρων των ταμείων για τον στόχο "επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση" κατανέμονται μεταξύ των τριών κατηγοριών περιφερειών επιπέδου NUTS 2

- ♣ Στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες με κατά κεφαλήν ΑΕγΧΠ κατώτερο του 75% του μέσου ΑΕγΧΠ της ΕΕ – 27 52,45 % (164,3 δις ευρώ)
- ♣ Στις περιφέρειες μετάβασης με κατά κεφαλήν ΑΕγΧΠ μεταξύ του 75%-90% του μέσου ΑΕγΧΠ της ΕΕ -27 10,24% (32,1 δις ευρώ)
- ♣ Στις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες με κατά κεφαλήν ΑΕγΧΠ ανώτερο του 90% του μέσου ΑΕγΧΠ της ΕΕ -27 15,67% (49,1 δις ευρώ)
- ♣ 21,19% (66,4 δις ευρώ) στα κράτη μέλη που υποστηρίζονται από το Ταμείο Συνοχής
- ♣ 0,44% (1,4 δις ευρώ) ως πρόσθετη χρηματοδότηση για τις εξόχως αποκεντρωμένες περιφέρειες
- ♣ 2,75% (8,9 δις ευρώ) για τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας

Οι στόχοι και οι πόροι των Ταμείων:

- ♣ Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση στα κράτη-μέλη και τις περιφέρειες που υποστηρίζονται από τα τρία ταμεία
- ♣ Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία που υποστηρίζεται από το Ε ΤΠΑ
- ♣ Υλοποίηση της στρατηγικής της ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη (στρατηγική Ευρώπη 2020).

Οι αρχές της πολιτικής συνοχής:

- ♣ Για την επικέντρωση:

▲ Των πόρων στις φτωχότερες περιφέρειες, των προσπαθειών για στοχευμένες επενδύσεις σε βασικές αναπτυξιακές προτεραιότητες (έρευνα και καινοτομία – τεχνολογίες της πληροφορίας – ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και στήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία με μειωμένη χρήση άνθρακα)

▲ Των δαπανών, ο κανόνας $n+2$ δηλαδή τα ετήσια κονδύλια που διατίθενται σε κάθε πρόγραμμα πρέπει να έχουν δαπανηθεί έως το τέλος του δεύτερου έτους από τη διάθεσή τους

▲ Για την εταιρική σχέση:

όπου από το σχεδιασμό, την διαχείριση, την υλοποίηση και την αξιολόγηση ενός προγράμματος συμμετέχουν αρμόδιες αρχές σε ευρωπαϊκό, εθνικό επίπεδο, κοινωνικοί εταίροι και οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών.

▲ Για την προσθετικότητα:

όπου ρεαλιστικοί στόχοι τίθενται κάθε φορά ώστε να διασφαλίζεται η προσθετική αξία της συνεισφοράς των διαρθρωτικών ταμείων

▲ Για τον προγραμματισμό και τα στάδια υλοποίησης πολιτικών για τη συνοχή με τη σύμβαση εταιρικών σχέσεων (ΣΕΣ) από τους εθνικούς φορείς μέσα από διαπραγμάτευση με την επιτροπή και την τελική υλοποίηση προγραμμάτων από τα κράτη-μέλη και τις περιφέρειές τους.

Μέσω των 11 θεματικών στόχων η πολιτική συνοχής επιδιώκει να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής "Ευρώπη 2020" της αναπτυξιακής στρατηγικής της ΕΕ για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Για την κοινωνική συνοχή της Ευρώπης

Τα δικαιώματα και οι ελευθερίες των πολιτών αποτελούν θεμελιώδη αρχή της ευρωπαϊκής ένωσης κατοχυρωμένα μέσα από νόμους και συνθήκες. Το άρθρο 6 της συνθήκης ΕΕ δηλώνει ότι η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που περιέχονται στο χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ευρωπαϊκής ένωσης.

Το άρθρο 2 ΣΕΕ όπως αυτό προκύπτει από τη συνθήκη της Λισαβόνας, κάνει αναφορά σε όλες αυτές τις αξίες οι οποίες είναι απαραίτητες για τη συγκρότηση του νέου προτύπου κοινωνίας της Ένωσης. Ειδικότερα, γίνεται αναφορά στον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου καθώς και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συμπεριλαμβανομένου και των δικαιωμάτων των μειονοτήτων.

Στη συνθήκη της Λισαβόνας η κοινωνική συνοχή αφορά σε στρατηγικές που επιδιώκουν την ισότητα των φύλων, την εξάλειψη της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και τον

εκσυγχρονισμό των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, ιδίως των συστημάτων συντάξεων και υγείας. Η κοινωνική πρόοδος και συνοχή της ένωσης επιδιώκεται με τις επιμέρους πολιτικές για την απασχόληση, την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση καθώς και με την κοινωνική προστασία και την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας.

Η ένωση και τα κράτη-μέλη, έχοντας υπόψη τα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα έχουν ως στόχο την προώθηση της απασχόλησης, την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, ώστε να καταστήσουν δυνατή την εναρμόνιση τους με παράλληλη διατήρηση της προόδου, την κοινωνική προστασία, τον κοινωνικό διάλογο και την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων (άρθρο 151 ΣΛΕΕ)

Τα διαρθρωτικά ταμεία μεταξύ των οποίων είναι το ευρωπαϊκό κοινωνικό ταμείο, αποτελούν τα κύρια όργανα προώθησης της Οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής στο εσωτερικό της ένωσης.

Ο κανονισμός 1304 / 2013 για το ευρωπαϊκό κοινωνικό ταμείο ορίζει ότι αποστολή του ταμείου είναι η βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης, η ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης, η καταπολέμηση της φτώχειας, η προαγωγή της εκπαίδευσης, των δεξιοτήτων και της δια βίου μάθησης και η ανάπτυξη ενεργών και βιώσιμων πολιτικών ένταξης στο πλαίσιο των καθηκόντων που του ανατίθενται από το άρθρο 162 της συνθήκης και με τον τρόπο αυτό να συμβάλλει στην οικονομική κοινωνική και εδαφική συνοχή.

Το ΕΚΤ έχει σαν στόχο την προώθηση της απασχόλησης, την βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, την στήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων, την στήριξη της ενεργής και υγιούς γήρανσης, την προαγωγή της υγείας και ασφάλειας στο χώρο εργασίας, την αύξηση της απασχολησιμότητας, την καλύτερη λειτουργία των αγορών εργασίας με την βελτίωση της κινητικότητας των εργαζομένων, το ΕΚΤ πρέπει ιδιαίτερα να στηρίζει τις ευρωπαϊκές υπηρεσίες απασχόλησης (EURES) όσον αφορά τις προσλήψεις και τις σχετικές υπηρεσίες πληροφόρησης και παροχής συμβουλών και καθοδήγησης σε εθνικό και διασυνοριακό επίπεδο.

Το ΕΚΤ ωφελεί μακροχρόνια άνεργους, άτομα με αναπηρία, μετανάστες, εθνικές μειονότητες, άτομα που αντιμετωπίζουν φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό. Το ΕΚΤ παρέχει επίσης στήριξη σε εργαζόμενους, επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των παραγόντων της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματίες, καθώς και σε συστήματα και δομές με σκοπό την διευκόλυνση της προσαρμογής τους σε νέες προκλήσεις.

Τα κράτη-μέλη και η επιτροπή προωθούν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, την ισότητα των ευκαιριών με την ενσωμάτωση αυτής της διάστασης στα στάδια της προετοιμασίας, υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών

προγραμμάτων. Η πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ) χρηματοδοτείται από συγκεκριμένα κονδύλια και επενδύσεις από το ΕΚΤ για να προσθέσει και να ενισχύσει την σημαντική στήριξη που παρέχεται ήδη μέσω των ΕΔΕΤ.

Το ΕΚΤ παίζει σημαντικό ρόλο στην εκπλήρωση των στόχων της Ευρώπης και στο μετριασμό των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης - και ειδικότερα της ανόδου των ποσοστών ανεργίας και φτώχειας.

Οι προτεραιότητες του ΕΚΤ και ο τρόπος που δαπανά τους πόρους του καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.

Θεματική συγκέντρωση χρηματοδοτήσεων ΕΚΤ

Ορίζεται συγκεκριμένο % των πόρων σε περιορισμένο αριθμό στόχων

♣ Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες

♣ Διάθεση min 80% των πόρων του ΕΚΤ κάθε ΕΠ σε μέχρι τέσσερις (4) επενδυτικές προτεραιότητες

♣ Περιφέρειες σε μετάβαση

Διάθεση min 70% των πόρων του ΕΚΤ κάθε ΕΠ σε μέχρι τέσσερις (4)

επενδυτικές προτεραιότητες

♣ Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες

Διάθεση min 60% των πόρων του ΕΚΤ κάθε ΕΠ σε μέχρι τέσσερις (4) επενδυτικές

προτεραιότητες

♣ Τουλάχιστον 20% των συνολικών πόρων του ΕΚΤ σε κάθε ΚΜ διατίθενται στο θεματικό στόχο Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο γιορτάζει τα 60 χρόνια από την ίδρυσή του, το έργο του ξεκίνησε το 1957 και υποστήριξε μέσα από την χρηματοδότηση τους χιλιάδες έργα για τον άνθρωπο, την απασχόληση, την ισότιμη πρόσβαση, την καταπολέμηση της φτώχειας.

1.1 Για την απασχόληση, την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού και την καταπολέμηση της φτώχειας

Στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την στρατηγική ΕΥΡΩΠΗ 2020 γίνεται σαφής αναφορά για την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, για μία οικονομία με υψηλά ποσοστά απασχόλησης που επιτυγχάνουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση αυτή για την συνεκτικότητα της κοινωνίας πρέπει να βοηθηθούν οι πολίτες να προετοιμαστούν και να διαχειριστούν τις αλλαγές μέσα από την παροχή δυνατοτήτων υψηλού επιπέδου απασχόλησης, επενδύοντας στις δεξιότητες για την καταπολέμηση της φτώχειας και τον εκσυγχρονισμό των χώρων εργασίας αλλά και την κατάρτιση και των συστημάτων κοινωνικής προστασίας. Τα οφέλη από αυτή την οικονομική ανάπτυξη θα πρέπει να διαδοθούν σε όλα τα μέρη της ένωσης ενισχύοντας έτσι την εδαφική συνοχή ακόμη και στις πιο απομακρυσμένες περιοχές. Δίνεται έμφαση στην εξασφάλιση της πρόσβασης και των ευκαιριών για όλους σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής.

Η Ένωση αξιοποιώντας όλο το εργατικό της δυναμικό πρέπει να αντιμετωπίσει την γήρανση του πληθυσμού και την αύξηση του παγκόσμιου ανταγωνισμού μέσα από τις πολιτικές προώθησης της ισότητας των φύλων ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή του εργατικού δυναμικού ενισχύοντας έτσι την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή.

Ένας ακόμα στόχος της ένωσης είναι η καταπολέμηση του αποκλεισμού και η προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης και προστασίας (άρθρο 3 και άρθρο 151 ΣΛΕΕ).

Παραδείγματα έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ

Φινλανδία, Ohjaamo - υπηρεσία μιας στάσης (11/08/2017)

-για την καθοδήγηση των νέων ηλικίας κάτω των 30 ετών σχετικά με την απασχόληση, την επαγγελματική σταδιοδρομία αλλά και παροχή πληροφοριών σε πολλά επίπεδα (από την οικονομία, την υγεία μέχρι τις διαπροσωπικές σχέσεις).

Σλοβακία , Διέξοδος από τον κύκλο της ανεργίας (11 / 08 / 2017)

-Εργοδότες, στις επτά λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες της Σλοβακίας, απέκτησαν κίνητρα για να βοηθήσουν άνεργους πολίτες -ήδη χιλιάδες άνθρωποι βρήκαν εργασία. Το πρόγραμμα με την ονομασία διέξοδος από τον κύκλο της ανεργίας, προσέφερε στους εργοδότες μία σημαντική οικονομική υποστήριξη σε αντάλλαγμα δημιουργίας ευκαιριών για δημιουργική απασχόληση που αφορά μακροχρόνια άνεργους με λίγα προσόντα που ζητούν εργασία. Αναμένεται ότι συγκεκριμένα για την ομάδα ατόμων πάνω των 50 ετών θα υπάρξουν ωφέλη από νέες δημιουργικές θέσεις σε όλη τη χώρα.

Κέντρο δια βίου μάθησης στον Δήμο Δράμας

- Ευκαιρίες μάθησης και εργασίας για τους πολίτες της Δράμας (06 / 06 / 2016)

Το κέντρο δια βίου μάθησης στο Δήμο Δράμας έδωσε τη δυνατότητα σε μεγάλο αριθμό κατοίκων της περιοχής να αποκτήσουν πρόσβαση στην μάθηση και δυνατότητες πρόσβασης στην αγορά εργασίας, συμμετέχοντες 8.980

Ένα έργο που ανοίγει δρόμους γνώσεις για όλους τους πολίτες (24/05/2016)

Το έργο "Ακαδημία Πλάτωνος - οι δρόμοι της γνώσης" στην Ελλάδα, έδωσε την ευκαιρία σε 12.000 μαθητές - σπουδαστές και ενήλικους πολίτες να συμμετάσχουν σε δράσεις παιδείας και κοινωνικής δικτύωσης. Συμμετέχοντες 12.000

Ψηφιακές εφαρμογές ανοίγουν νέα παράθυρα στην τάξη (25 / 05 / 2016)

Το πρόγραμμα για την προώθηση του "ψηφιακού σχολείου" στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα προσέφερε στην εκπαιδευτική κοινότητα νέες προοπτικές τον τρόπο διδασκαλίας. Συμμετέχοντες 800.000

1.2 Η αρχή της ισότητας στην Ε.Ε.

▲ Το θεσμικό πλαίσιο για την ισότητα

Από την σύσταση της ευρωπαϊκής ένωσης μέχρι σήμερα η ισότητα των φύλων αποτελεί θεμελιώδη αρχή, νομοθετικά κατοχυρωμένη (οδηγία 92 / 85 / ΕΟΚ – άρθρο 2 και άρθρο 3 της ΣΕΕ και άρθρο 8 της ΣΛΕΕ).

Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για την ισότητα των φύλων 2011 – 2020 (C155/2011) προάγει την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών στον κοινωνικό τομέα, στην απασχόληση και στην άρση των μισθολογικών ανισοτήτων.

Αναφέρεται στο άρθρο 23 του χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ευρωπαϊκής ένωσης για την κατοχύρωση της ισότητας (C364/2000).

Συμπληρώνει και υποστηρίζει τους στόχους της στρατηγικής Ευρώπη 2020 για την άνοδο στο 75% του ποσοστού της απασχόλησης ανδρών και γυναικών ηλικίας 20 – 64 ετών και την άρση των εμποδίων της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας. Επιβεβαιώνει με τον τρόπο αυτό τον στενό δεσμό μεταξύ του ευρωπαϊκού συμφώνου και της στρατηγικής της ευρωπαϊκής ένωσης για την απασχόληση και την ευφυή, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για την ισότητα των φύλων κάνει αναφορά στην εκπλήρωση των επιδιώξεων της ΕΕ – όπως αναφέρονται στην συνθήκη – για την ισότητα των φύλων θέτοντας τρεις στόχους:

▲ Γεφυρώση του χάσματος μεταξύ των δύο φύλων στους τομείς της απασχόλησης και της κοινωνικής προστασίας ιδίως μέσα από τον περιορισμό της φτώχειας.

▲ Προώθηση της καλύτερης ισορροπίας μεταξύ του επαγγελματικού και του ιδιωτικού βίου για τις γυναίκες και τους άνδρες με σκοπό την ενίσχυση της ισότητας, την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και τη συμβολή στην αντιμετώπιση των

δημογραφικών προκλήσεων.

▲ Καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών εξασφαλίζοντας την απολαυή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τις γυναίκες επιτυγχάνοντας την ισότητα με σκοπό την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς. Μέσα από το σύμφωνο για την ισότητα το Συμβούλιο ζητά από τα κράτη-μέλη να ληφθούν μέτρα για την επίτευξη των αρχικών στόχων και ενθαρρύνει την ανάπτυξη εθνικών μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων καθώς επίσης στατιστικών και δεικτών ανά φύλο παράλληλα με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ευρωπαϊκού ινστιτούτου για την ισότητα των φύλων.

▲ Η διακήρυξη του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων έγινε κατά την κοινωνική σύνοδο κορυφής στο Γκέτεμποργκ το Νοέμβριο του 2017 και ορίζει 20 βασικές αρχές για τη στήριξη της καλής λειτουργίας και της δίκαιης διάστασης των αγορών εργασίας (ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση στην αγορά εργασίας, δίκαιοι όροι εργασίας) αλλά και των συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας (κοινωνική προστασία και ένταξη).

Στο προοίμιο γίνεται αναφορά του άρθρου 3 της ΣΕΕ για τον σκοπό της ΕΕ που είναι η προώθηση της ευημερίας των λαών της και η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού των διακρίσεων, η προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης και προστασίας, η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών.

Με ψήφισμα του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου (2016 / 2095 – INI) αναγνωρίζεται η ανάγκη για τη δημιουργία ενός ισχυρού ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

Στην διακήρυξη της Ρώμης το Μάρτιο του 2017 οι ηγέτες των 27 δεσμεύονται για την υλοποίηση μιας κοινωνικής Ευρώπης η οποία θα λαμβάνει υπόψη την ποικιλομορφία των εθνικών συστημάτων και το ρόλο των κοινωνικών εταίρων, μία Ευρώπη που προάγει την ισότητα, τα δικαιώματα για ίσες ευκαιρίες για όλους.

Η ισότητα των φύλων αναφέρεται στο κεφ.1., άρθρο 2παρ.Α και Β, όπου γίνεται μνεία περί ίσης μεταχείρισης και ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών τόσο στη συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας όσο και στους όρους, τις συνθήκες και τα δικαιώματα ίσης αμοιβής στην απασχόληση.

Τέλος, στο άρθρο 3 αναφέρεται η ισότητα των ευκαιριών στην απασχόληση, την κοινωνική προστασία, την εκπαίδευση και την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες ανεξαρτήτως φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής.

•• Η υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι η ευρωπαϊκή επιτροπή επιδιώκει την υλοποίηση των βασικών αρχών που τίθενται στον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων μέσα από την

παρακολούθηση των τάσεων και των επιδόσεων όλων των κρατών μελών της ΕΕ στον κοινωνικό τομέα.

Οι επιδόσεις αυτές αποφαίνονται μέσα από ένα διαδικτυακό πίνακα αποτελεσμάτων στον κοινωνικό τομέα - Social Scoreboard - βάσει μετρήσεων από τη Eurostat ενώ το επιγραμματικό, όπως αναφέρεται, εργαλείο του πίνακα εκπονήθηκε από το Κοινό Κέντρο Ερευνών. Τα στοιχεία που αναφέρονται σε 12 τομείς θα λαμβάνονται υπόψη στο ευρωπαϊκό εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και αφορούν στην καταγραφή των τάσεων και την αξιολόγηση της προόδου ως προς την κατεύθυνση της κοινωνικής "βαθμολόγησης τριπλού Α" για την ΕΕ στο σύνολό της.

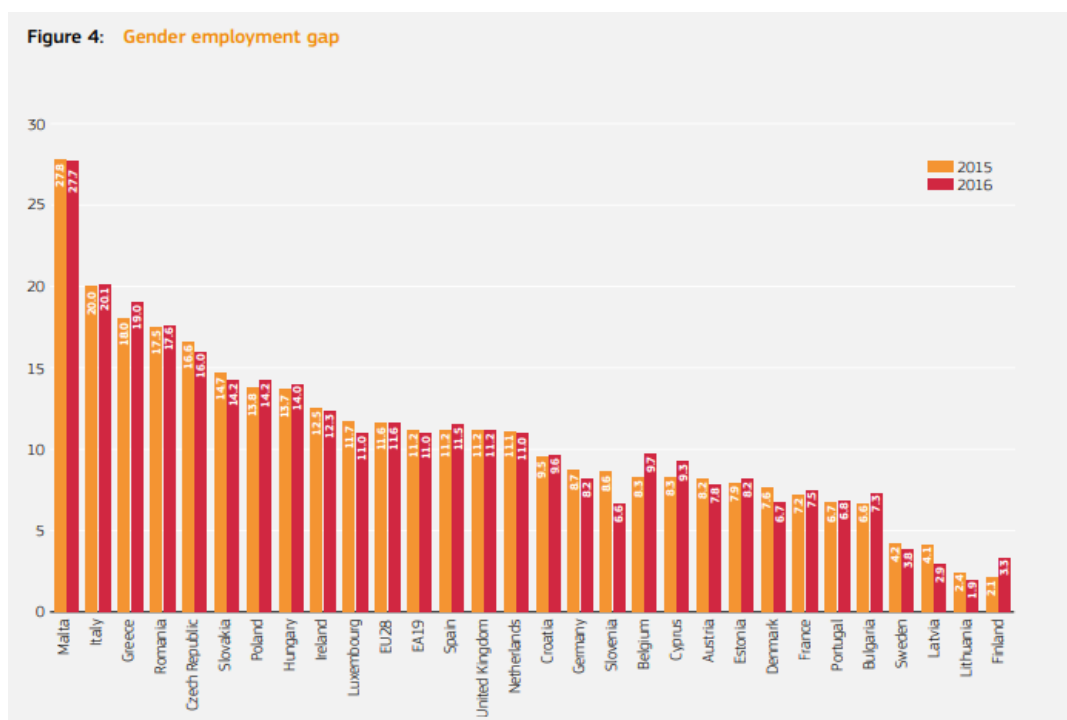
Ο πίνακας αποτελεσμάτων στον κοινωνικό τομέα επικεντρώνεται σε τρεις άνθρωπο κεντρικούς τομείς – όπως αυτοί ορίζονται από τον πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Μέσα από 14 βασικούς δείκτες συγκρίνονται οι επιδόσεις των κρατών μελών οι οποίες αναφέρονται στην έκθεση για την απασχόληση του 2018 όπως αναπτύχθηκε από κοινού με τα κράτη μέλη. Η αξιολόγηση των επιδόσεων κρίνεται με βάση τον δείκτη και την πρόοδο που σημειώθηκε σε ένα έτος.

Ο κοινωνικός πίνακας αποτελεσμάτων παρουσιάστηκε για πρώτη φορά τον Απρίλιο του 2017 και συζητήθηκε με τα κράτη μέλη. Η ανάλυση των στοιχείων που παρουσιάζονται στον κοινωνικό πίνακα αποτελεσμάτων συμβάλλει στην προετοιμασία των εκθέσεων των χωρών που καταρτίζονται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού εξαμήνου και συμπληρώνει την ποιοτική αξιολόγηση των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων σε όλη την Ε.Ε. Η έκδοση του πρώτου κοινωνικού πίνακα αποτελεσμάτων πραγματοποιήθηκε το 2017 από την υπηρεσία εκδόσεων της ΕΕ με στοιχεία Οκτωβρίου 2017 -αν και αναφέρεται ότι νέα στοιχεία επικαιροποιούνται διαρκώς στην επίσημη ιστοσελίδα του κοινωνικού πίνακα αποτελεσμάτων. Από την έκθεση των στοιχείων σε ότι αφορά τον τομέα της ισότητας και των ίσων ευκαιριών στην πρόσβαση της αγοράς εργασίας περιγράφονται διαφορές στην απασχόληση μεταξύ ανδρών και γυναικών ηλικίας 20 – 64 ετών. Στον πίνακα με τη διαφορά απασχόλησης μεταξύ ανδρών και γυναικών (gender employment gap) για τα έτη 2015 – 16, **γράφημα 4**, φαίνεται η μείωση του χάσματος απασχόλησης των δύο φύλων. Κατά μέσο όρο στην ΕΕ η διαφορά μειώθηκε από 15,9% το 2015 σε 11,6% το 2016. Ωστόσο, η πτωτική τάση του χάσματος απασχόλησης των δύο φύλων τα τελευταία χρόνια οφείλεται σε κάποιο βαθμό στην μείωση της απασχόλησης ανδρών – δυσμενής ανάπτυξη παρά στην αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών – ευνοϊκή ανάπτυξη.

Το 2016 το εύρος του χάσματος απασχόλησης μεταξύ των δύο φύλων κυμαίνονται από 1,9 % στη Λιθουανία έως 27,7 % στη Μάλτα ενώ στη χώρα μας κυμαίνεται στο 19 % για το

2016 αυξανόμενο κατά 1% σε σχέση με το 2015.

<http://composite-indicators.jrc.ec.europa.eu/social-scoreboard/#>

γράφημα 4 (πηγή EIGE)

•• Το ευρωπαϊκό ινστιτούτο για την ισότητα των φύλων

Το EIGE (European Institute for Gender Equality) στηρίζει τους υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής καθώς και όλα τα αρμόδια θεσμικά όργανα στις προσπάθειές τους για να γίνει η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών πραγματικότητα. Παρέχει εξειδικευμένη γνώση καθώς και αξιόπιστα και συγκρίσιμα φαινόμενα σε θέματα ισότητας των φύλων στην Ευρώπη. Το EIGE εκδίδει σε τακτική βάση εκθέσεις που εξετάζουν διάφορους τομείς της πλατφόρμας της δράσης του Πεκίνου. Μία από αυτές τις εκδόσεις δημοσιεύτηκε το 2017 και αφορά στην έκθεση "Φτώχεια, φύλο και διατομεακές ανισότητες στην Ε.Ε" και εξετάζει δεδομένα, προερχόμενα από τη Eurostat για το 2014, και την πρόοδο που σημειώθηκε μεταξύ των ετών 2007-2014 ως προς τη μείωση της φτώχειας στις γυναίκες έναντι των ανδρών αλλά και διαφόρων άλλων ομάδων ευαίσθητων απέναντι στον κίνδυνο της φτώχειας και των διακρίσεων (μεγαλύτερες γυναίκες, νέοι, μονογονεϊκές οικογένειες, άτομα με αναπηρίες, ROMA).

Ο αντίκτυπος που έχουν οι σωρευτικές ανισότητες στον κίνδυνο της φτώχειας αφορά τις γυναίκες σε όλες τις ηλικιακές ομάδες:

- ♣ Χαμηλότερα εισοδήματα σε σχέση με τους άνδρες
- ♣ Μερική απασχόληση ή και επισφαλείς θέσεις εργασίας λόγω των ευθυνών για την

φροντίδα σε παιδιά ή ενηλίκους

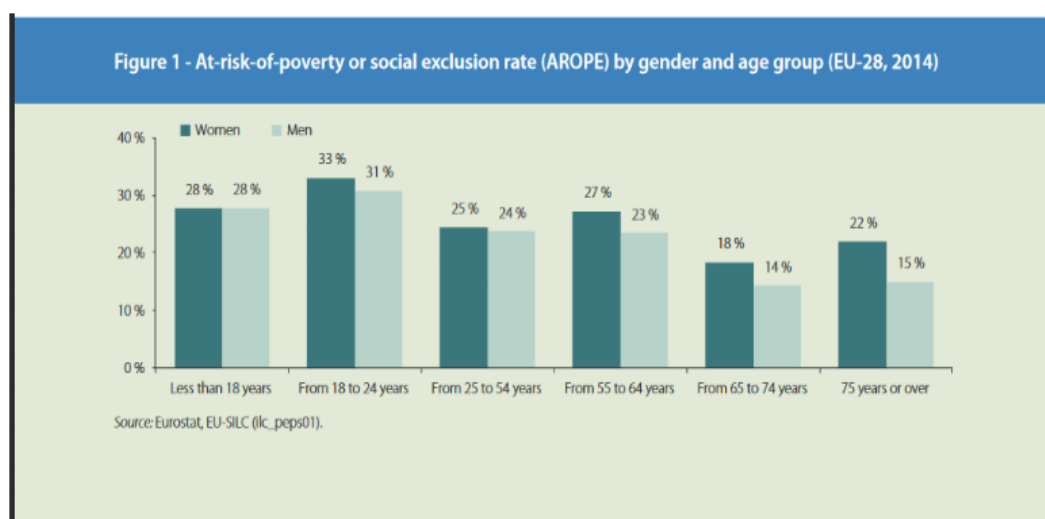
▲ Άνισος επιμερισμός και η υποτίμηση της μη αμειβόμενης φροντίδας και οικιακής εργασίας

▲ Κίνδυνος δυσμενών επιπτώσεων στα συνταξιοδοτικά δικαιώματα λόγω εγκατάλειψης της εργασίας ή και ανεργίας στις ηλικίες 55 – 64 (52% ανεργία στις γυναίκες έναντι 36% των ανδρών)

▲ Δυσκολία εύρεσης εργασίας λόγω της διάκρισης ηλικίας- ageism.

Στο γράφημα 1 καταγράφεται η διαφορά ανά φύλο και ηλικία για τον κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού για το 2014.

Γράφημα 1 – Δείκτης κινδύνου φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού (AROPE) κατά φύλο και ηλικιακή ομάδα (Ε.Ε. 28 – 2014)

Σε όλες τις ηλικιακές ομάδες οι γυναίκες αντιμετωπίζουν υψηλότερο κίνδυνο φτώχειας σε σχέση με τους άνδρες με μεγαλύτερα ποσοστά κινδύνου φτώχειας (33% στις νέες γυναίκες 18-24 ετών σε σχέση με τους άνδρες 31%)

Στις ηλικίες 55-64 ετών οι γυναίκες κινδυνεύουν από τη φτώχεια σε ποσοστό 27% έναντι 23% των ανδρών.

Πηγή: Ευρωπαϊκό ινστιτούτο για την ισότητα των φύλων, η φτώχεια και το φύλο στη διάρκεια του βίου.

Ημ. πρόσβασης: 9-3-2018.

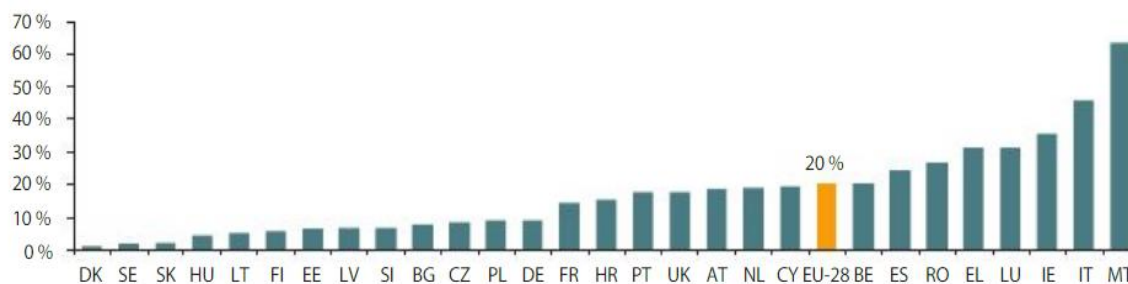
Επίσης για το έτος 2014 στο γράφημα 7 αποφαίνεται ότι στην Ευρώπη των 28, ποσοστό 20% των γυναικών οι οποίες απασχολούνται με οικιακές δραστηριότητες συμπεριλαμβανόμενης και της φροντίδας άλλων μελών της οικογένειας βρίσκονται παράλληλα σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

(Poverty, gender and intersecting inequalities in the EU Review of the Implementation of Area A: Women and Poverty of the Beijing Platform for Action)

http://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/ti_pubpdf_mh0416244enn_pdfweb_20161208181320.pdf

Ημ. πρόσβασης: 9-3-2018.

Figure 7: Share of women carrying out domestic and care tasks among women at risk of poverty or social exclusion (aged 16+, EU-28, 2014)

Source: EU-SILC, calculations based on 2014 microdata.

••• Χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ για την επίτευξη της ισότητας των φύλων 2014 – 2020

▲ Τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία

Τα ΕΔΕΤ και ιδίως το Ευρωπαϊκό κοινωνικό ταμείο (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) αποτελούν τα βασικά μέσα για την κινητοποίηση χρηματοδοτικών πόρων για την προώθηση της ισότητας των φύλων. Μέσα από τα επιχειρησιακά προγράμματα που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των κρατών μελών και της επιτροπής εκτιμάται ότι για την περίοδο 2014 – 2020 θα δαπανηθούν περίπου 5,85 δισεκατομμύρια ευρώ για μέτρα που αποσκοπούν στην προώθηση της ισότητας των φύλων.

Από το ΕΚΤ περίπου 4, 6 δισεκατομμύρια ευρώ για την επενδυτική προτεραιότητα "ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών σε όλους τους τομείς": πρόσβαση στην απασχόληση, εξέλιξη στη σταδιοδρομία, συνδυασμός επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής και της προώθησης της ίσης αμοιβής για ίση εργασία. Από το ΕΤΠΑ περίπου 1,25 δισεκατομμύρια ευρώ προορίζονται για επενδύσεις σε υποδομές παιδικής φροντίδας.

▲ Το πρόγραμμα "δικαιώματα, ισότητα και ιθαγένεια" 440 εκατομμύρια ευρώ για την ισότητα των φύλων, την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, των παιδιών και των νέων, και για την προστασία των θυμάτων και των ομάδων κινδύνου.

▲ Μηχανισμός αναπτυξιακής συνεργασίας : στοχοθετημένες δράσεις 100 εκατ. ευρώ θα

διατεθούν για τη βελτίωση της ζωής των κοριτσιών και των γυναικών μέσω του ειδικού θεματικού προγράμματος για τα παγκόσμια δημόσια αγαθά και τις προκλήσεις κατά την περίοδο 2014-2020. Από το ποσό αυτό, 70 εκατ. ευρώ σε κωδικό του προϋπολογισμού για «φύλο, χειραφέτηση των γυναικών και δικαιώματα των κοριτσιών» και 30 εκατ. ευρώ για «ευημερία των παιδιών», η οποία θα περιλαμβάνει 18 εκατ. ευρώ για την καταπολέμηση επιβλαβών πρακτικών, όπως ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων και οι γάμοι ανηλίκων. Επιπλέον, η διάσταση της ισότητας των φύλων θα ενσωματωθεί σε διμερή και περιφερειακά γεωγραφικά προγράμματα, όπως το πρόγραμμα Ασίας-Λατινικής Αμερικής στο πλαίσιο του οποίου θα διατεθούν 16-18 εκατ. ευρώ σε ειδικές δράσεις για την ισότητα των φύλων καθώς και ο χρηματοδοτικός μηχανισμός για την ισότητα των φύλων στην Αλβανία ύψους 2 εκατ. ευρώ.

▲ Ορίζοντας 2020:

Στο πλαίσιο του προγράμματος η ισότητα των φύλων προωθείται με τρεις τρόπους:

1. ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε συμβουλευτικές ομάδες (στόχος 50%) και ομάδες αξιολόγησης (στόχος 40%)
2. οι δικαιούχοι επιχορηγήσεων ενθαρρύνονται να θέτουν ως στόχο την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων και την ισότητα των ευκαιριών στο πλαίσιο των ερευνητικών ομάδων που συμμετέχουν στα έργα
3. ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στο περιεχόμενο ερευνών (δηλαδή συνεκτίμηση των βιολογικών χαρακτηριστικών των γυναικών και των ανδρών και των κοινωνικών-πολιτισμικών παραγόντων).

Πηγή :<http://ec.europa.eu/newsroom/document.cfm?doc:d=45146>

1.3 Η απασχόληση και η ισότητα των φύλων στην Ελλάδα

Η νομοθετικά κατοχυρωμένη απασχόληση:

Ως προς την διάκριση της εργασίας ανάλογα με την ωριαία ή την εβδομαδιαία απασχόληση διακρίνεται σε:

Πλήρη απασχόληση

όταν ο εργαζόμενος απασχολείται 40 ώρες εβδομαδιαία είτε σε πενήμερη είτε σε εξαήμερη βάση

Μερική απασχόληση

Όταν ο εργαζόμενος απασχολείται λιγότερο από 8 ώρες-είτε 4 ή 3 ώρες

Εκ περιτροπής απασχόληση

Όταν ο εργαζόμενος απασχολείται λιγότερο από πέντε ημέρες την εβδομάδα.
Προσωρινή απασχόληση με σύμβαση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου
Τηλε-εργασία
Εργασία μέσω εταιριών προσωρινής απασχόλησης

Δικαιώματα εργαζομένων

Αναλόγως τη σύμβαση εργασίας (τακτικός υπάλληλος Δημοσίου δικαίου - Αορίστου χρόνου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου - Ορισμένου χρόνου - Μερικής απασχόλησης - Εκ περιτροπής εργασία ο εργαζόμενος δικαιούται μηνιαίας ή δυο δέκα πενθήμερων αμοιβής, δώρου Χριστουγέννων - Πάσχα και επιδόματος άδειας (δεν ισχύει για τους εργαζόμενους στον Δημόσιο τομέα)

Άδειας ίσης με δύο ημέρες ανα μήνα απασχόλησης και αδειών διευκολύνσεων (γονική - αναρρωτική - εκπαιδευτική κλπ).

Υποχρεώσεις εργαζομένων

Ο εργαζόμενος υποχρεούται να παρέχει τις υπηρεσίες του σύμφωνα με το ωράριο και την σύμβαση εργασίας του.

Δικαιώματα και υποχρεώσεις εργοδότη

Ο εργοδότης μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση εργασίας χωρίς να εξηγήσει τους λόγους της απόλυσης, στον ιδιωτικό τομέα. Όμως υποχρεούται να καταβάλει αποζημίωση του εργαζομένου εφόσον εκείνος εργάστηκε στην επιχείρηση περισσότερο από ένα χρόνο.

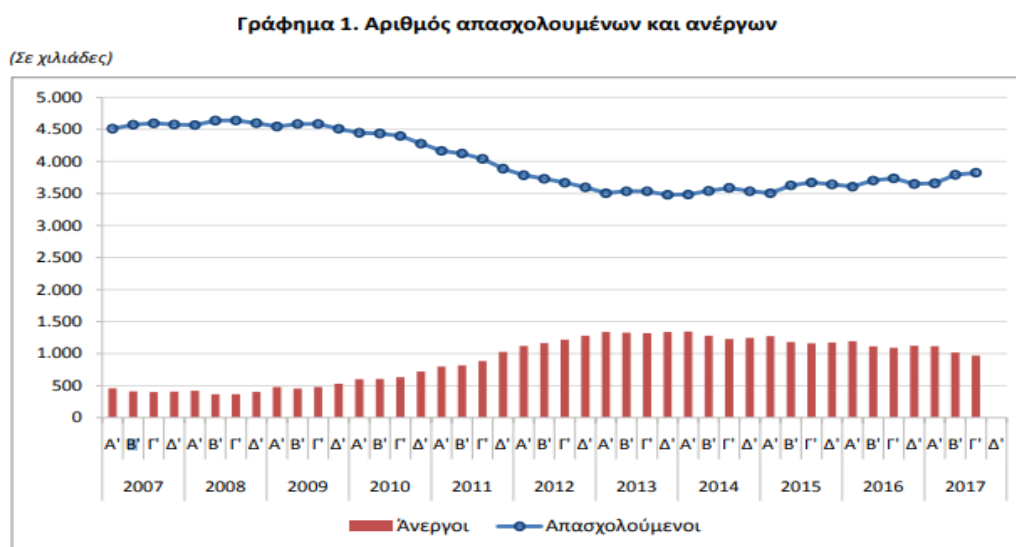
Ο εργοδότης υποχρεούται ασφάλισης των εργαζομένων στον ΕΦΚΑ από την έναρξη της εργασίας καθώς και στο σύστημα Εργάνη. Σε περίπτωση ελέγχου από το ΣΕΠΕ εάν διαπιστωθεί αδήλωτη εργασία το πρόστιμο είναι 10.500 € για κάθε αδήλωτο εργαζόμενο.

Η σημερινή κατάσταση στην απασχόληση στη χώρα μας:

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση για το 2018 του Ινστιτούτου Εργασίας η ελληνική οικονομία, μέχρι και το γ' τρίμηνο 2017, εμφανίζει ενδείξεις εύθραυστης σταθεροποίησης σε χαμηλούς ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης γεγονός το οποίο θέτει την Ελλάδα σε μια δυναμική απόκλιση από τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ευρωζώνης- τα οποία εμφανίζουν ικανοποιητικούς ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης για πρώτη φορά μετά την κρίση του 2007 – 2008. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το γ' τρίμηνο του 2017 οι άνεργοι ανήλθαν σε 970.000 - ποσοστό 20,2% του εργατικού δυναμικού έναντι 22,6 % του αντίστοιχου τριμήνου του προηγούμενου έτους. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν μία τάση αποκλιμάκωσης της ανεργίας. Το

ποσοστό ανεργίας εμφανίζεται σημαντικά υψηλότερο στις γυναίκες και στους νέους, ενώ οι μακροχρόνια άνεργοι ξεπερνούν το 70% του συνόλου των ανέργων.

Αντίστοιχα το ποσοστό της απασχόλησης ανήλθε σε 54,6 % αλλά σημαντικά χαμηλότερο από τα προ κρίσης επίπεδα. Κατά αναλογία με τα στοιχεία για την ανεργία παρατηρείται ότι οι κατηγορίες του πληθυσμού με τα σημαντικότερα προβλήματα είναι οι νέοι και οι γυναίκες. Οι προσλήψεις πλήρους απασχόλησης υποχωρούν σταθερά (ποσοστό 45 %) ενώ η ποσοστιαία αναλογία νέων προσλήψεων με ευέλικτες μορφές απασχόλησης υπερδιπλασιάζεται (ποσοστό 54,9 % του συνόλου των προσλήψεων).

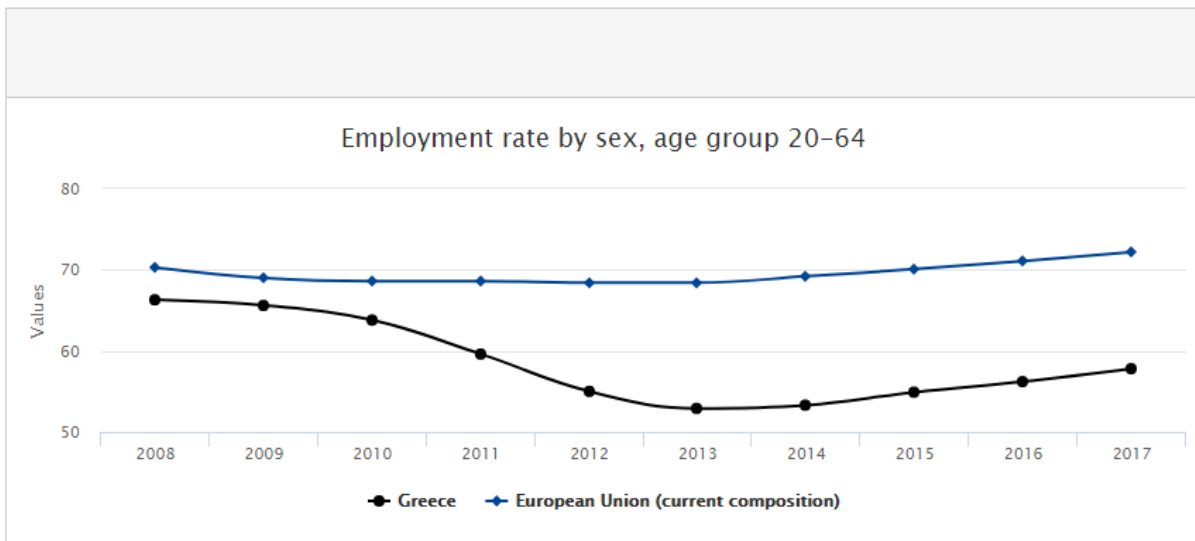
(Πηγή ΕΛΣΤΑΤ)

Για την μερική απασχόληση γίνεται λόγος και στο δελτίο του Σ.Ε.Β για την ελληνική οικονομία (τεύχος 115-11/2017) όπου διατυπώνεται η άποψη ότι η μερική απασχόληση είναι ενσωματωμένη πλέον στην λειτουργία των ανεπτυγμένων χωρών του ΟΟΣΑ και χώρες που έχουν υψηλή μερική απασχόληση έχουν και υψηλά ποσοστά απασχόλησης.

Από την έκδοση για το ευρωπαϊκό εξάμηνο για το 2018 στο παρακάτω γράφημα αποφαίνεται η απασχόληση στην Ελλάδα και στην Ευρώπη για τα έτη 2008-2016 όπου αποτυπώνεται :

▲ Η πρωτική πορεία της απασχόλησης στη χώρα μας κατά την περίοδο της κρίσης και η ακόλουθη αυξητική τάση μετά το 2013

▲ Η απασχόληση συνολικά στην Ευρώπη αντίστοιχα φαίνεται ότι κατέγραψε μικρότερη πτώση στην απασχόληση κατά την ίδια περίοδο καθώς επίσης αποφαίνεται και μεγαλύτερο ποσοστό απασχόλησης στο σύνολο των κρατών μελών για το έτος 2016: 70% για τα υπόλοιπα κράτη μέλη έναντι 55% περίπου για την απασχόληση στη χώρα μας.

EU target: 75% - National target: 70%

Συχνότητα απασχόλησης στην Ελλάδα και στην Ευρώπη

<http://www.ypeakp.gr>

Ημ. Πρόσβασης : 10.4.2018

<http://www.statistics.gr>

Ημ. Πρόσβασης : 10.4.2018

<http://www.sev.org.gr>

Ημ. Πρόσβασης :

30.3.2018

<https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester/european-semester-your-country/>

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, Ετήσια έκθεση για το 2018

Το ισχύον πλαίσιο για την ισότητα των φύλων

Οι νομοθετικές οι κανονιστικές πράξεις αναφέρονται στην εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης, στην προστασία της μητρότητας, στην εναρμόνιση επαγγελματικού, Ιδιωτικού και επαγγελματικού βίου, στις διευκολύνσεις προς τους εργαζόμενους με οικογενειακές

υποχρεώσεις καθώς επίσης και της άρσης των διακρίσεων (για το Υπουργείο Εργασίας ΦΕΚ 168/A/6.11.2017).

Επίσης νομοθετικά κατοχυρώνεται η προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και η καταπολέμηση των διακρίσεων σε θέματα απασχόλησης και εργασίας (Ν 3896/2010).

Σύμφωνα με το εθνικό σχέδιο δράσης για την ισότητα των φύλων 2016-2020 στην χώρα μας το οποίο εκπονήθηκε από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

1. Το έμφυλο μισθολογικό χάσμα αποτελεί σύνθετο ζήτημα, συχνά ενώ προβλέπεται νομική κάλυψη για ίση αμοιβή για ίση εργασία στην πράξη αυτό δεν εφαρμόζεται:

- ▲ οι γυναίκες κατέχουν λιγότερες θέσεις ευθύνης
- ▲ εκπροσωπούνται λιγότερο στις θέσεις λήψης αποφάσεων
- ▲ λόγω των ευθυνών τους για την φροντίδα μικρών παιδιών αλλά και μεγαλύτερων συγγενών και την συμφιλίωση με αυτό τον τρόπο της οικογενειακής με την επαγγελματική ζωή τους απασχολούνται περισσότερο με συμβάσεις μερικής απασχόλησης ή σε χαμηλόμισθες θέσεις εργασίας .

2. Το έμφυλο συνταξιοδοτικό χάσμα: η Ελλάδα βρίσκεται στην 11η θέση μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ (σχετικά με τα εισοδήματα έτους 2011) καθώς το συνταξιοδοτικό κενό στις ηλικίες 65 –79 ανερχεται στο 23%. Οι γυναίκες άνω των 65 ετών που έχουν πρόσβαση σε σύνταξη είναι λιγότερες από τους άνδρες κατά 12 %

3. Λόγω της συμφιλίωσης της οικογενειακής με την επαγγελματική ζωή όπως προαναφέρθηκε οι γυναίκες εργάζονται λιγότερες ώρες και συχνά με μερική απασχόληση

- ▲ Η ανέλιξή τους στις ανώτερες και άρα καλύτερα αμειβόμενες θέσεις είναι μειωμένη.
- ▲ Το καθεστώς αδειών για τις οικογενειακές υποχρεώσεις, παρά την θεσμοθετημένη προστασία της γονεϊκότητας, ιδιαίτερα την περίοδο της κρίσης παρατηρήθηκε ότι αυξήθηκε η παραβίαση των δικαιωμάτων αυτών
- ▲ Η κατανομή των ρόλων στην ελληνική οικογένεια, τα κοινωνικά στερεότυπα των εδραιωμένων έμφυλων ταυτοτήτων τόσο των γυναικών όσο και των ανδρών (της γυναίκας μητέρας και του άνδρα κουβαλητή) φαίνεται ότι αλλάζουν τα τελευταία χρόνια και αντικαθίστανται από το μοντέλο των οικογενειών διπλής σταδιοδρομίας, όπου και οι δύο σύζυγοι εργάζονται. Παρατηρείται ωστόσο η αύξηση των νοικοκυριών χωρίς κανέναν εργαζόμενο ή με μόνη εργαζόμενη την μητέρα.

Επίσης σύμφωνα με το δελτίο τύπου της ΕΛΣΤΑΤ για το γ' τρίμηνο 2017, το ποσοστό ανεργίας εμφανίζεται σημαντικά υψηλότερο στις γυναίκες 24,9% έναντι 16,5% των ανδρών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ - ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ: Σχέδιο δράσης για την ισότητα των φύλων 2016-2020.

<http://www.statistics.gr>

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Ε.Ε μέσα από την κοινή οικονομική και κοινωνική πολιτική στοχεύει στην επίτευξη της πολιτικής και κοινωνικής συνοχής των κρατών-μελών.

Η κοινή πολιτική για την απασχόληση προωθεί τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις και την απασχόληση στα κράτη-μέλη συντονίζοντας τις κοινές πολιτικές με τις εθνικές πολιτικές των κρατών-μελών. Η συντονισμένη πολιτική απασχόλησης έχει σαν στόχο μέσα από διαρθρωτικές αλλαγές να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα της αγοράς εργασίας και να βοηθήσει τα κράτη-μέλη μέσα από κοινούς στόχους - όπως η βελτίωση των δυνατοτήτων της απασχόλησης, η ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας, η ενθάρρυνση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού, η εμπέδωση των ίσων ευκαιριών μεταξύ αντρών και γυναικών- να σχεδιάσουν τις δικές τους στρατηγικές για την απασχόληση.

Η 7η έκθεση της Ευρωπαϊκής επιτροπής για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή (COM (2017) 583 final)

Επιγραμματικά η έκθεση καταλήγει στα εξής συμπεράσματα:

▲ Οι περιφερειακές ανισότητες μειώνονται και πάλι: το 2014 παρατηρείται μείωση ανισοτήτων ως προς την απασχόληση ,το 2015 μείωση των ανισοτήτων ως προς το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Ωστόσο πολλές περιφέρειες εξακολουθούν να εμφανίζουν ΑΕΠ και ποσοστό απασχόλησης κάτω από τα πρό κρίσης επίπεδα.

▲ Ανάκαμψη της απασχόλησης ποσοστό 71%, ανεργία πάνω από τα προ κρίσης επίπεδα (7,7% έναντι 7% το 2008)

▲ Μείωση του πληθυσμού και μετακίνηση από την ΕΕ των 13 προς την ΕΕ των 15 για απασχόληση και αποφυγή φτώχειας (μετακίνηση πληθυσμού)

▲ Πόλεις με ευκαιρίες απασχόλησης αλλά και θήλακες φτώχειας

▲ Ανεπαρκείς επενδύσεις στην καινοτομία, τις δεξιότητες και τις υποδομές

- ▲ Ανάγκη για περισσότερες επενδύσεις στον τομέα ενεργειακής απόδοσης
- ▲ Συνεργασία σε διασυνοριακό επίπεδο και άρση εμποδίων για οικονομική ανάπτυξη
- ▲ Βελτίωση διακυβέρνησης αλλά και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την ανάπτυξη του ανταγωνισμού, της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων, τις αγορές εργασίας και τα συστήματα κοινωνικής προστασίας
- ▲ Ανάκαμψη των εθνικών δημοσίων επενδύσεων
- ▲ Η πολιτική συνοχής στις δημόσιες επενδύσεις έχει μειώσει τον αντίκτυπο της κρίσης
- ▲ Η πολιτική συνοχής για το μέλλον της Ευρώπης

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion7/7cr_el.pdf

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

Πρόλογος

Το εταιρικό σύμφωνο για το πλαίσιο ανάπτυξης της χώρας, περίοδος 2014 – 2020

Από το ευρωπαϊκό στο εθνικό επίπεδο δομούνται τα στοιχεία της αρχιτεκτονικής του εταιρικού συμφώνου για την ανάπτυξη στη χώρα μας στο πλαίσιο των στόχων της Ευρώπης 20 20. Οι θεματικοί στόχοι εκφράζουν τις επενδυτικές προτεραιότητες των ταμείων της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής οι οποίες αντιστοιχίζονται σε συγκεκριμένους στόχους σε εθνικό επίπεδο και διανέμονται σε άξονες προτεραιότητας στα εθνικά επιχειρησιακά προγράμματα υποδεικνύοντας δράσεις και έργα για την επίτευξη των αρχικών ευρωπαϊκών και εθνικών κατά τη συνέχεια στόχων.

Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης ορίζει:

-Ρυθμίσεις που εξασφαλίζουν την ευθυγράμμιση με την στρατηγική της ένωσης για μία έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη καθώς και τις ειδικές για κάθε ταμείο αποστολές σύμφωνα με τους στόχους που βασίζονται στη Συνθήκη της Ε.Ε

-Ρυθμίσεις που εξασφαλίσουν την πραγματική και αποτελεσματική υλοποίηση των ΕΔΕΤ

-Ρυθμίσεις για την αρχή της εταιρικής σχέσης και μία ολοκληρωμένη προσέγγιση στην χωρική ανάπτυξη.

Η επίδοση του εταιρικού συμφώνου για το πλαίσιο της ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) αξιολογείται μέσα από τους στόχους για τους άξονες προτεραιότητας των επιχειρησιακών προγραμμάτων (ΕΠ) για το 2018 και το 2022.

Η συνδρομή από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά ταμεία (ΕΔΕΤ) της ευρωπαϊκής ένωσης έχει συνολικό προϋπολογισμό 20,84 δις ευρώ ή 26 δις ευρώ αν συνυπολογιστεί η δημόσια

δαπάνη.

Πιο συγκεκριμένα τα ταμεία που χρηματοδοτούν είναι:

-ΕΤΠΑ : 8.165.716.612 ευρώ (68,87% του συνόλου των Διαρθρωτικών Ταμείων)

-ΕΚΤ : 3.690.994.021 ευρώ (31,13% του συνόλου των Δ.Τ)

Η κατανομή της συνδρομής των Δ.Τ ανά κατηγορία περιφέρειας είναι :

λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες : 57,49 %

περιφέρειες σε μετάβαση : 21,85%

πιο αναπτυγμένες περιφέρειες : 20,66%

Η αρχιτεκτονική του ΕΣΠΑ αποτελείται από 20 επιχειρησιακά προγράμματα από τα οποία τα επτά είναι τομεακά με γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής όλη τη χώρα:

. Ανταγωνιστικότητα, επιχειρηματικότητα και καινοτομία – ΕΠΑΝΕΚ

. Υποδομές μεταφορών, περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη

. Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση

. Μεταρρύθμιση δημόσιου τομέα

. Τεχνική βοήθεια

♣ 13 περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα στα οποία αντιστοιχούν 35% των πόρων

♣ πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης

♣ πρόγραμμα αλιείας και θάλασσας. Η κατανομή των πόρων των Δ.Τ πραγματοποιήθηκε ανά Θεματικό Στόχο. Προτεραιότητα Ιδιαίτερης σημασίας για το Εταιρικό Σύμφωνο

♣ αποτελεί η ανάπτυξη και αξιοποίηση των ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, η ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση μέσα από την οποία καλείται να αντιμετωπίσει τις πλέον αρνητικές επιπτώσεις της κρίσης. Η ανεργία και η φτώχεια χρήζουν συνεργειών πολιτικών για βιώσιμη ανάπτυξη μέσα από την απασχόληση (ΕΣΠΑ σελ. 58).

♣ Το τομεακό πρόγραμμα "Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, εκπαίδευση και δια βίου μάθηση " Στην παρούσα εργασία περιγράφεται ο θεματικός στόχος 8 ο οποίος αφορά την κοινωνική συνοχή και τις κοινωνικές δράσεις που πηγάζουν από τις αντίστοιχες επενδυτικές προτεραιότητες για την απασχόληση και την ισότητα. Οι πόροι που προέρχονται αποκλειστικά από το ΕΚΤ,μαζί με την εθνική συνδρομή διανεμήθηκαν στο τομεακό πρόγραμμα " Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και ΔΒΜ ". Από το πρόγραμμα δόθηκαν ποσά και σε δύο περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα (ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου).

♣ Το πρόγραμμα ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ μεριμνά για την λήψη μέτρων σε απομακρυσμένες, ορεινές ή νησιωτικές περιοχές ή υποβαθμισμένες περιοχές που χαρακτηρίζονται από μακράς διάρκειας φτώχεια.

Στόχοι του προγράμματος είναι η αντιμετώπιση της ανεργίας, η αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού με τη δημιουργία προϋποθέσεων για βιώσιμη απασχόληση και η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής δημιουργώντας προϋποθέσεις ώστε να καταπολεμηθεί η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός.

Αμιγώς χρηματοδοτούμενο όπως προαναφέρθηκε από το ΕΚΤ έχει συνολικό προϋπολογισμό 2,6 δις ευρώ τα οποία κατανέμονται

στον τομέα εργασίας : 1,4 δις ευρώ

στον τομέα της εκπαίδευσης : 1,15 δις ευρώ

Τεχνική υποστήριξη : 45,9 εκ. ευρώ.

Καλύπτει γεωγραφικά το σύνολο των περιφερειών της χώρας
περισσότερο αναπτυγμένες

Περιφέρειες σε μετάβαση

λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ Τομέας εργασίας

Ενίσχυση της απασχόλησης, ιδίως για τα άτομα που πλήττονται περισσότερο από τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης και βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού

Λήψη μέτρων καταπολέμησης της ανεργίας και ενίσχυση της απασχόλησης, με ιδιαίτερη έμφαση σε ειδικές ομάδες με μεγάλα ποσοστά ανεργίας (μακροχρόνια άνεργοι, γυναίκες, άνεργοι 30-44

Ανάπτυξη των γνώσεων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, με στόχο την ένταξη τους στην αγορά εργασίας, ιδίως των ατόμων με χαμηλά τυπικά προσόντα

Ενίσχυση της απασχόλησης των νέων και ιδίως των νέων εκτός δομών εκπαίδευσης, κατάρτισης ή εργασίας

(NEETS)

Ενίσχυση της απασχόλησης των γυναικών, μέσω δράσεων εναρμόνισης της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής

Εκσυγχρονισμός και περαιτέρω ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας

Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής ένταξης ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, μέσω προώθησης της κοινωνικής οικονομίας

ΔΟΜΗ Ε.Π.

Το Ε.Π. αποτελείται:

9 Άξονες Προτεραιότητας

3 Άξονες Τεχνικής Βοήθειας

▲ Τομέας απασχόλησης

ΑΠ 1: Συστημικές Παρεμβάσεις των θεσμών της αγοράς εργασίας

ΑΠ 2: Βελτίωση Προοπτικών Απασχόλησης και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Ανθρώπινου
Δυναμικού

ΑΠ 3: Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση των Νέων έως 29 ετών

ΑΠ 4: Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

ΑΠ 5: Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.

Στα πλαίσια της εργασίας εδώ περιγράφεται η επενδυτική προτεραιότητα δίν του ΑΠ 2 για την δράση της "εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής":

ΑΠ 2- ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 8:

«Προώθηση διατηρήσιμης & ποιοτικής απασχόλησης, στήριξη της κινητικότητας Εργατικού δυναμικού»

Επενδυτική Προτεραιότητα:

δίν - Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στην απασχόληση, της επαγγελματικής σταδιοδρομίας, του συνδυασμού επαγγελματικού και οικογενειακού βίου και της προώθησης της ίσης αμοιβής για όμοια εργασία.

Ειδικός στόχος:

Βελτίωση της εργασιακής κατάστασης των γυναικών, με έμφαση στις εργαζόμενες γυναίκες με επισφαλή θέση εργασίας

ΔΡΑΣΗ : Προγράμματα για την εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής 2014-2020

Συνολικός προϋπολογισμός: 252 εκατ. Ευρώ, 125.500 ωφελούμενοι.

Πηγή πληροφόρησης:

A. Κότιος, Μ. Κουτουλάκης:

Διαχείριση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων για την Τοπική και Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, ΔΑΠΜΣ Τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη και αυτοδιοίκηση, Α' εξάμηνο, Αθήνα 2017.

2.1 Θεσμικό πλαίσιο για την εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής

Εισαγωγή

Πολλές κοινωνικές έρευνες πραγματοποιούνται στην Ευρώπη των 28 και στη χώρα μας, αναφερόμενες στην διερεύνηση της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Ένα από τα θέματα που διερευνώνται είναι " η συμφιλίωση " της επαγγελματικής με την ιδιωτική ζωή, η οποία αναδεικνύει από τη μία πλευρά προβλήματα για τους γονείς και όλους όσους είναι επιφορτισμένοι με την παιδική φροντίδα και την φροντίδα μεγαλύτερων ενηλίκων συγγενών ή φίλων. Πολύ συχνά μοιάζει η εναρμόνιση μεταξύ ιδιωτικής και επαγγελματικής ζωής ως αιτία για την δυσκολία εξασφάλισης θέσεων εργασίας ιδιαίτερα για τις γυναίκες.

Ίσως, το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων, η μερική απασχόληση αλλά και η επισφαλής εργασία πολλές φορές είναι τα αποτελέσματα της μοναδικής επιλογής ιδιαίτερα των γυναικών, οι οποίες είναι τις περισσότερες φορές υπεύθυνες για την παροχή φροντίδας και των οικογενειακών υποχρεώσεων.(EIGE, η φτώχεια και το φύλο στη διάρκεια του βίου, επισκόπηση της εφαρμογής της πλατφόρμας δράσης του Πεκίνου).

Σύμφωνα με μελέτη του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) η εύρεση απασχόλησης για τις γυναίκες με μικρά παιδιά κάτω των τριών ετών είναι ανάλογη με την παροχή παιδικής φροντίδας.

Τα στοιχεία της ΕΕ των 28 δείχνουν επίσης ότι υπάρχει σημαντική συσχέτιση της χρήσης υπηρεσιών παιδικής φροντίδας και της "αδράνειας " των γυναικών με μικρά παιδιά, χώρες όπως η Δανία με υψηλό ποσοστό δομών παροχής παιδικής φροντίδας για την ηλικία αυτή έχουν χαμηλά ποσοστά ανεργίας γυναικών με παιδιά αντίστοιχης ηλικίας.

(Φτώχεια, φύλο και διασταυρούμενες ανισότητες στην ΕΕ

Ανασκόπηση της εφαρμογής του τομέα Α: Γυναίκες και φτώχεια από το ευρωπαϊκό ινστιτούτο για την ισότητα των φύλων Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου).

<http://eige.europa.eu/rdc/eige-publications/poverty-gender-and-intersecting-inequalities-in-the-eu> Ημ Πρόσβασης 21-3-2018

Στην μελέτη των εθνικών πολιτικών " Επενδύοντας στα παιδιά – Σπάζοντας τον κύκλο της μειονεξίας ", από την ευρωπαϊκή επιτροπή για την Ελλάδα το 2017, αναγνωρίζεται η συμβολή των διαρθρωτικών ταμείων στις δράσεις της εναρμόνισης για την παροχή ποιοτικής φροντίδας σε μικρά παιδιά αλλά και την προστασία των παιδιών και των οικογενειών από τον κίνδυνο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

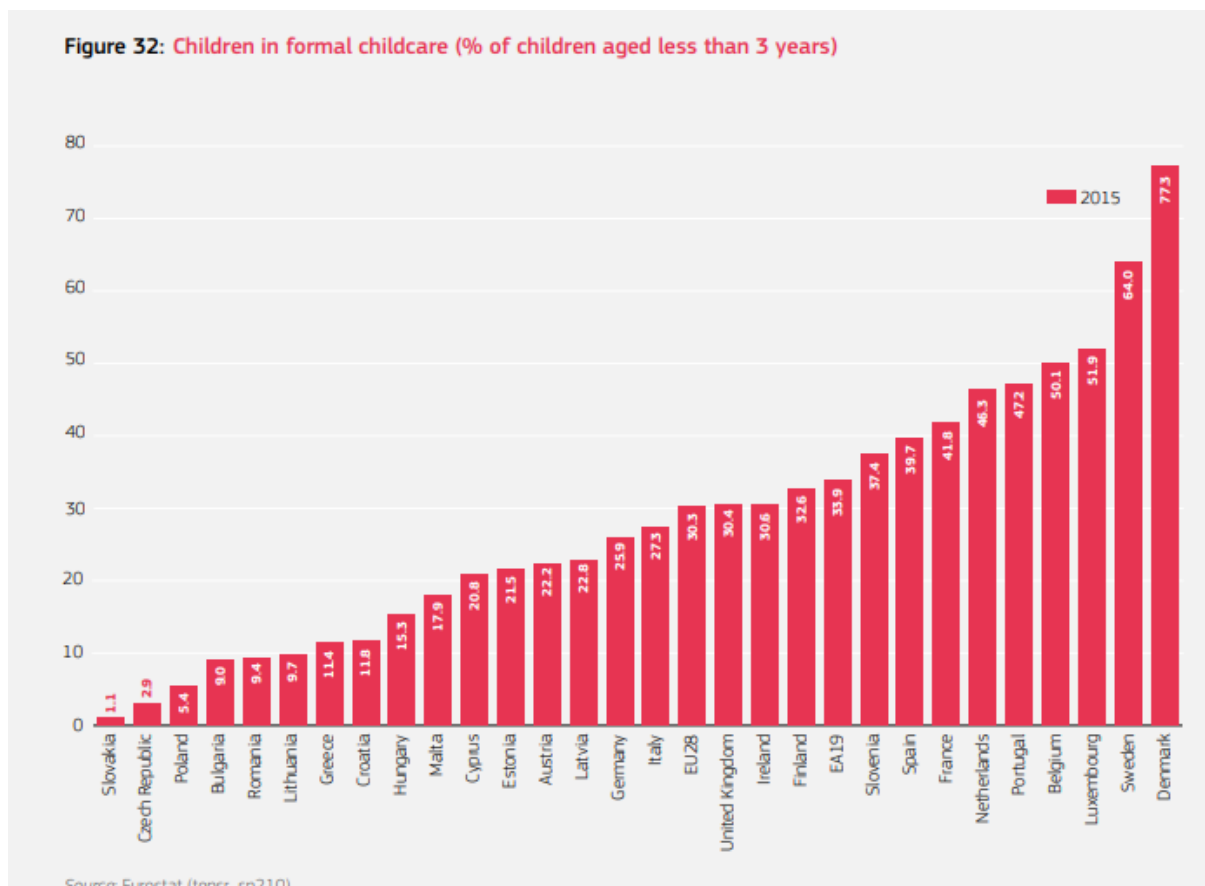
Οι επίσημες δομές της πρώιμης παιδικής φροντίδας για παιδιά μικρότερα των τριών ετών, για το 2015, αποτυπώνονται στο **γράφημα 32**.

Η έρευνα αποδεικνύει ότι μακροπρόθεσμα η επιρροή της επένδυσης στην φροντίδα και την πρώτη προσχολική αγωγή επιφέρει υψηλά οφέλη ειδικότερα στην βοήθεια παιδιών που

προέρχονται από χαμηλά κοινωνικά οικονομικά υπόβαθρο.

<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4e9a5c5a-c8ee-11e7-9b01-01aa75ed71a1>

Ημ Πρόσβασης 21-3-2018

γράφημα 32

Το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο

Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης, 1961, που αναγνωρίζει το δικαίωμα ειδικής προστασίας των εργαζόμενων γυναικών καθώς και το δικαίωμα της οικογένειας στην κατάλληλη κοινωνική, νομική και οικονομική προστασία.

Σύσταση του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 1992

Η Σύσταση του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 1992 αναφέρεται σε ζητήματα σχετικά με τη φύλαξη των παιδιών. Στόχος της σύστασης είναι να ενθαρρύνει πρωτοβουλίες των κρατών μελών, που επιτρέπουν στις γυναίκες και τους άνδρες να συνδυάζουν τις επαγγελματικές και οικογενειακές ευθύνες.

Οδηγία 92/85/ΕΟΚ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

για την λήψη μέτρων για την διασφάλιση της υγείας εργαζομένων εγκύων, λεχωνών ή γαλουχουσών γυναικών

Οδηγία 96/34/EK του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Η οδηγία 96/34/EK της 3ης Ιουνίου 1996 σχετικά με τη συμφωνία-πλαίσιο για τη γονική άδεια, είχε αποτελέσει αντικείμενο διαπραγματεύσεων για τις διεπαγγελματικές οργανώσεις UNICE, CEEP και CES. Αποτελεί συμφωνία- δέσμευση των τριών οργανώσεων «να εφαρμόσουν ελάχιστους κανόνες για τη γονική άδεια και την απουσία από την εργασία για λόγους ανωτέρας βίας, ως σημαντικό μέσο συνδυασμού της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής και προαγωγής της ισότητας ευκαιριών και μεταχείρισης μεταξύ των ανδρών και των γυναικών».

Χάρτης θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων, Νίκαια, 7/12/2000, αναφέρει ότι «η οικογένεια απολαμβάνει νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία» και, επιπλέον, διακηρύσσει ότι κάθε πρόσωπο, προκειμένου να μπορεί να συνδυάζει την οικογενειακή με την επαγγελματική ζωή του έχει δικαίωμα προστασίας απόλυσης για λόγους μητρότητας και παροχής αμειβόμενης γονικής άδειας.

Ψήφισμα του ευρωπαϊκού συμβουλίου 29/6/2000, σχετικά με την ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών στην επαγγελματική και οικογενειακή ζωή.

Ευρωπαϊκός πύλωνας κοινωνικών δικαιωμάτων 17/11/2017, αναφορά στα δικαιώματα των γονιών και των ατόμων που έχουν ευθύνες παροχής φροντίδας για χορήγηση ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας, χορήγηση αδειών και πρόσβαση σε υπηρεσίες φροντίδας.

Ευρωπαϊκό συμβούλιο της Βαρκελώνης, Μάρτιος, 2002, για την βελτίωση παροχής επίσημων υπηρεσιών παιδικής φροντίδας.

COM 2017/252/26.4.2017, πρωτοβουλία για την στήριξη της ισοροπίας μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής για τους εργαζόμενους γονείς και φροντιστές.

Το ελληνικό θεσμικό πλαίσιο

Για την εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής θεσμοθετημένες σε ισχύ διατάξεις:

- άδεια μητρότητας
- άδεια πατρότητας
- άδεια γονική ανατροφής παιδιού
- άδεια " " υιοθετημένων παιδιών
- άδεια " " παιδιού με παρένθετη μητρότητα
- άδεια ασθένειας παιδιού
- άδεια γονική για την παρακολούθηση της σχολικής επίδοσης

2.2 Θεσμικό Πλαίσιο παιδικών σταθμών

Εγκύκλιος , απόφαση Δ.Τ.Χ./β/4234/1616/8.12.1983: *Παιδικοί Σταθμοί. Περιγραφή- Προδιαγραφές χώρων και λειτουργίας*

Απόφ.Γ2α/οικ.4108/88 ΦΕΚ 546/88 τ. Β): Κανονισμός λειτουργίας Κρατικών παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών

Ν 2082/ΦΕΚ 158/1992: αρμοδιότητα Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας ίδρυσης και λειτουργίας των παιδικών σταθμών

Υπουργική Απόφαση Π2β/οικ.2808/ΦΕΚ 645/Β/1997

Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας, Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (Βρεφικών - Παιδικών - Βρεφονηπιακών Σταθμών, Μονάδων Φύλαξης βρεφών και νηπίων) από φορείς Ιδιωτικού Δικαίου, κερδοσκοπικού και μη χαρακτήρα

Υπουργική Απόφαση Π1β/Γ.Π.οικ.116847/2002: *Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Βρεφονηπιακών Σταθμών Ολοκληρωμένης Φροντίδας από Δημοτικές Επιχειρήσεις του άρθρου 277 και επόμενα του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Δ.Κ.Κ.), Διαδημοτικές Επιχειρήσεις, Ενώσεις Δημοτικών Επιχειρήσεων και φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.*

Ν 3106/2003: μεταφορά των κρατικών παιδικών σταθμών στους Δήμους

Υ.Α. 41087/2017 - Πρότυπος Κανονισμός Λειτουργίας Δημοτικών Παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Πρότυπου Κανονισμού Λειτουργίας Δημοτικών Παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών Οι Παιδικοί, Βρεφικοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί είναι δομές αγωγής και διαπαιδαγώγησης για παιδιά προσχολικής ηλικίας με στόχο:

- Την παροχή προσχολικής αγωγής και διαπαιδαγώγησης σύμφωνα με τα πλέον σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα.
- Την ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών στον σωματικό, νοητικό, συναισθηματικό και κοινωνικό τομέα.

- Την ευαισθητοποίηση των γονιών σε θέματα σύγχρονης παιδαγωγικής και ψυχολογίας, προσφέροντάς τους πληροφόρηση και καθοδήγηση.
- Την ουσιαστική υποστήριξη των παιδιών προσχολικής ηλικίας στην ομαλή μετάβασή τους από το οικογενειακό στο σχολικό περιβάλλον, αλλά και στο ευρύτερο κοινωνικό και εκπαιδευτικό πλαίσιο.
- Την παροχή ημερήσιας διατροφής και φροντίδας στα παιδιά που φιλοξενούν τηρώντας τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας.
- Την διευκόλυνση των εργαζόμενων και των άνεργων γονιών.

2.3 Περιγραφή της δράσης " Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής "

Το θεσμικό πλαίσιο το οποίο θεμελιώνει την δράση της εναρμόνισης:

. Προσκλήσεις ανα έτος της Ε.Ε.Τ.Α.Α Α.Ε στην οποία γίνεται λόγος για την ένταξη της πράξης στα επιχειρησιακά προγράμματα ΕΠ.ΑΝΑΔ.ΕΔΒΜ και Π.Ε.Π

. Σύστημα Διαχείρισης Αξιολόγησης, Παρακολούθησης και Ελέγχου - Διαδικασία εφαρμογής της πράξης ανά έτος

Ειδικότερα ως ωφελούμενες της πράξης προσδιορίζονται:

.μητέρες βρεφών, νηπίων και παιδιών

.μητέρες βρεφών, νηπίων και παιδιών, εφήβων και ατόμων με αναπηρία

.άτομα (γυναίκες και άνδρες) στα οποία έχει παραχωρηθεί με δικαστική απόφαση η επιμέλεια παιδιών

.άτομα που βρίσκονται σε χηρεία

Προϋποθέσεις ωφελούμενων:

▲ εργασία ως μισθωτές ή αυτοαπασχολούμενες και στον τριτογενή τομέα

▲ συμμετέχουσες σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (ΕΠΑ): σε επιδοτούμενες θέσεις εργασίας, επιχορηγούμενες θέσεις νέων ελεύθερων επαγγελματιών, συμμετέχοντες σε προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας ή κοινωφελούς εργασίας ή επιδοτούμενα προγράμματα κατάρτισης ή εγγυημένης απασχόλησης.

Η Δράση "Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής" εντάσσεται :

- ▲ στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση" (ΕΠ.ΑΝΑΔ.ΔΒΜ) 2014-2020 του Υπουργείου Οικονομίας Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και εμπίπτει στο Θεματικό Στόχο 8 "Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων", Επενδυτική Προτεραιότητα 8iv "ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένων της πρόσβασης στην απασχόληση, της εξέλιξης της επαγγελματικής σταδιοδρομίας, της συμφιλίωσης του επαγγελματικού και ιδιωτικού βίου

και της προώθησης της ίσης αμοιβής για ίση εργασία” του Καν.1304/2013 της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020.

- ♣ στα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ) 2014-2020 και εμπίπτει στον Θεματικό Στόχο 9 “Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων”. Επενδυτική Προτεραιότητα 9i “Ενεργός ένταξη, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και της ενεργού συμμετοχής και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας” και 9iii “Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των ευκαιριών”, του Καν. 1304/2013 της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020.

Τα ωφελούμενα άτομα εφόσον επιλεγούν, κατανέμονται για τις θέσεις που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΠΕ ΑΝΑΔΕΔΒΜ ή των ΠΕΠ, σύμφωνα με την κατάταξή τους ως προς το όριο της φτώχειας.

Συγκεκριμένα, το ωφελούμενο άτομο κατανέμεται:

- ♣ στο ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒΜ, όταν η κατάταξη του είναι πάνω από το όριο της φτώχειας που αντιστοιχεί σε αυτό.
- ♣ στο οικείο ΠΕΠ, όταν η κατάταξη του είναι κάτω από το όριο της φτώχειας που αντιστοιχεί σε αυτό.

Το όριο της φτώχειας όπως αυτό προσδιορίστηκε από την ΕΛΣΤΑΤ κατά έτος.

Στόχος της Πράξης

Η πράξη στοχεύει στην ισότιμη πρόσβαση στην εργασία, με την παροχή υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας βρεφών, νηπίων, παιδιών και ατόμων ΜΕΑ. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η ουσιαστική διευκόλυνση των ωφελούμενων στην εναρμόνιση των απαιτητικών και αντικρουόμενων ρόλων. Επίσης η πράξη συμβάλλει στην ισότιμη πρόσβαση των ευπαθών ομάδων (παιδιά και άτομα ΜΕΑ) σε ποιοτικές κοινωνικές υπηρεσίες.

Περιγραφή στατιστικών αποτελεσμάτων

Για το σχολικό έτος 2015 – 16 ο αριθμός των ωφελούμενων που έλαβαν αξία τοποθέτησης είναι 66.292 και ο αριθμός των ανέργων ωφελούμενων είναι 30.392

Τα παιδιά που τοποθετήθηκαν σε δομές φροντίδας είναι 80.270

Για το σχολικό έτος 2016-17

οι ωφελούμενες είναι 66.397 και οι άνεργες ωφελούμενες 35.779

Τα παιδιά που τοποθετήθηκαν είναι 84.800

Για το έτος 2017-18

οι ωφελούμενες είναι 70.302

Οι άνεργες ωφελούμενες 35.959

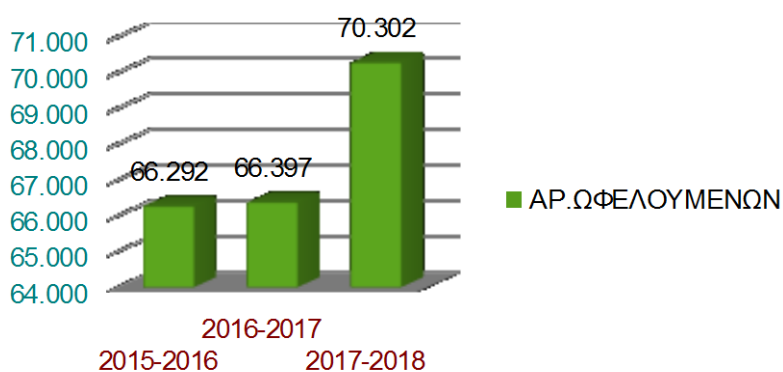
Τα παιδιά που τοποθετήθηκαν στις δομές φροντίδας είναι 92.231

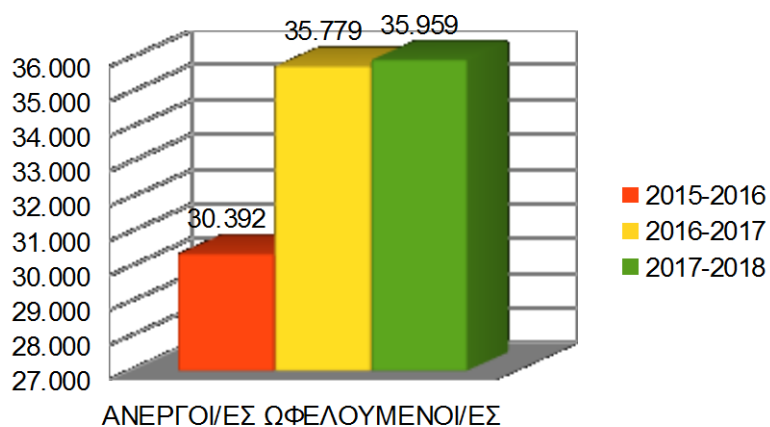
Παρατηρείται συγκριτικά στην τριετία αυτή αύξηση του αριθμού τοποθέτησης των ωφελούμενων παιδιών στις δομές παιδικής φροντίδας και αγωγής.

Η αύξηση αυτή αποδεικνύει την ανάγκη για περισσότερες θέσεις τοποθέτησης παιδιών στις δομές φροντίδας ώστε να ωφεληθούν οι γονείς και να εναρμονίσουν αφενός τις οικογενειακές με τις επαγγελματικές υποχρεώσεις αλλά και από την άλλη πλευρά να βοηθηθούν άνεργες μητέρες ή γονείς γενικότερα να εξασφαλίσουν θέση φροντίδας για τα παιδιά τους ώστε να αναζητήσουν ευκολότερα θέση εργασίας.

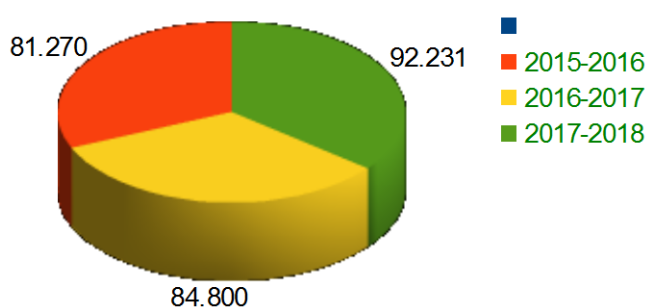
ΠΙΝΑΚΑΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΡ.ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ	66.292	66.397	70.302	202.991
ΑΝΕΡΓΟΙ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	30.392	35.779	35.959	102.130

ΠΙΝΑΚΑΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Καλές Πρακτικές

Η Εσθονία έχει διαθέσει 4,9 εκατ. Ευρώ, που χρηματοδοτούνται εν μέρει από το ΕΚΤ, για σχέδια για τη δημιουργία περίπου 1000 νέων παιδικών σταθμών και υπηρεσιών για παιδιά έως την ηλικία των επτά ετών. Οι χώροι παιδικής μέριμνας που πρέπει να δημιουργηθούν στο πλαίσιο του σχεδίου αποσκοπούν πρωτίστως στη διευκόλυνση των γονέων να επιστρέψουν στην απασχόληση ή να συνεχίσουν να εργάζονται. Το κλειδί είναι να συντομευθούν οι κατάλογοι αναμονής των παιδικών

σταθμών που παρέχουν οι τοπικές αρχές, εξήγησε ο Ülle Luide, διευθυντής στο Ίδρυμα Innove, μη κερδοσκοπικός οργανισμός που ιδρύθηκε από την κυβέρνηση της Εσθονίας για το συντονισμό των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Η πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων, η οποία χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του προγράμματος της ΕΚΤ για την αύξηση της κοινωνικής ένταξης στην Εσθονία, άρχισε στις 29 Ιουνίου και έληξε στις 31 Αυγούστου 2015. Αναμενόταν να προσελκύσει κυρίως εφαρμογές από τοπικές αρχές που είτε οργανώνουν ίδιες υπηρεσίες παιδικής μέριμνας και βασικής εκπαίδευσης είτε έχουν τις υπηρεσίες που παρέχονται από οργανισμούς του ιδιωτικού τομέα. Στις επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι βρεφονηπιακοί σταθμοί και οι μισθωτοί βοηθοί εκπαιδευτικών.

<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?>

Ημ.Πρόσβασης 15-3-2018

Ένα νέο σχέδιο που χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ στην Τσεχική Δημοκρατία επιτρέπει στις κοινότητες, τους εργοδότες και τους γονείς να δημιουργήσουν εγκαταστάσεις ημερήσιας φροντίδας "μικρών παιδιών" σε όλη τη χώρα. Οι εγκαταστάσεις μικρών παιδικών σταθμών διαφέρουν από τις κανονικές υπηρεσίες νηπιαγωγείου / βρεφονηπιακών σταθμών. Είναι φθηνότερα και ταχύτερα να εγκατασταθούν. Για να είναι κατάλληλα για φροντίδα, τα παιδιά πρέπει να είναι ηλικίας μεταξύ 6 μηνών και 4 ετών. Ένα άτομο μπορεί να φροντίζει κατ'ανώτατο όριο τέσσερα παιδιά σε κάθε εγκατάσταση. Αυτός ο κανόνας διασφαλίζει ότι κάθε παιδί λαμβάνει αρκετή ατομική προσοχή από τον φροντιστή του. Η υπηρεσία παρέχεται για 8 ώρες την ημέρα, 5 ημέρες την εβδομάδα, εκτός εάν οι γονείς ζητήσουν διαφορετικά. Το έργο ανταποκρίνεται στην έλλειψη υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας σε όλη τη χώρα.

Από τις 123 προτάσεις μικροί βρεφονηπιακοί σταθμοί, έχουν εγκριθεί και θα υλοποιηθούν 57 έργα. Επτά θα εδρεύουν στην Πράγα και τα υπόλοιπα 50 θα διαδοθούν στην υπόλοιπη Τσεχική Δημοκρατία. Ιδίως στη Νότια Μοραβία και στην περιοχή Zlín. Το έργο συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ και το Υπουργείο Εργασίας και Γραφείο Κοινωνικών Υποθέσεων.

<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?>

Ημ.Πρόσβασης 15-3-2018

Home-Start Δανία, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Νορβηγία, Ηνωμένο Βασίλειο, Κάτω Χώρες, Τσεχική Δημοκρατία, Γαλλία, 1973 - εξακολουθούν να λειτουργούν.

Το πρόγραμμα Home-Start είναι μια επίσκεψη παρέμβασης στο σπίτι όπου οι εθελοντές με εμπειρία παιδικής φροντίδας δίνουν στήριξη σε οικογένειες με παιδιά ηλικίας κάτω των πέντε ετών. Το Home-Start απευθύνεται σε οικογένειες και μητέρες με μικρή εμπειρία ή δίκτυο κοινωνικής υποστήριξης, οι οποίοι μπορεί να έχουν μικρά αλλά όχι σοβαρά προβλήματα σωματικής ή ψυχικής υγείας. Η είσοδος και η έξοδος από το πρόγραμμα Home-Start είναι

εντελώς εθελοντική και όλες οι επισκέψεις είναι στην ευχέρεια των συμμετεχουσών οικογενειών. Σκοπός του είναι να μειώσει το άγχος του γονικού ρόλου και να ενθαρρύνει τις οικογένειες, ιδιαίτερα τις οικογένειες που διατρέχουν κίνδυνο για κακοποίηση και παραμέληση παιδιών, ώστε να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον για τα παιδιά τους.

Ένας εθελοντής Home-Start από την τοπική κοινότητα επισκέπτεται το σπίτι της οικογένειας για λίγες ώρες κάθε εβδομάδα έως ότου το μικρότερο παιδί γίνει πέντε ή η οικογένεια αποφασίσει να βγει από το πρόγραμμα. Κατά μέσο όρο, οι εθελοντές επισκέπτονται τις οικογένειες για 6 μήνες και οι επισκέψεις διαρκούν περίπου 3-4 ώρες. Οι εθελοντές δίνουν συναισθηματική υποστήριξη και βοήθεια με τα οικιακά καθήκοντα και τις εκδρομές όπως απαιτείται από κάθε οικογένεια. Οι εθελοντές παρέχουν φιλία, ενθάρρυνση και ένα παράδειγμα στοργικής συμπεριφοράς παιδικής φροντίδας.

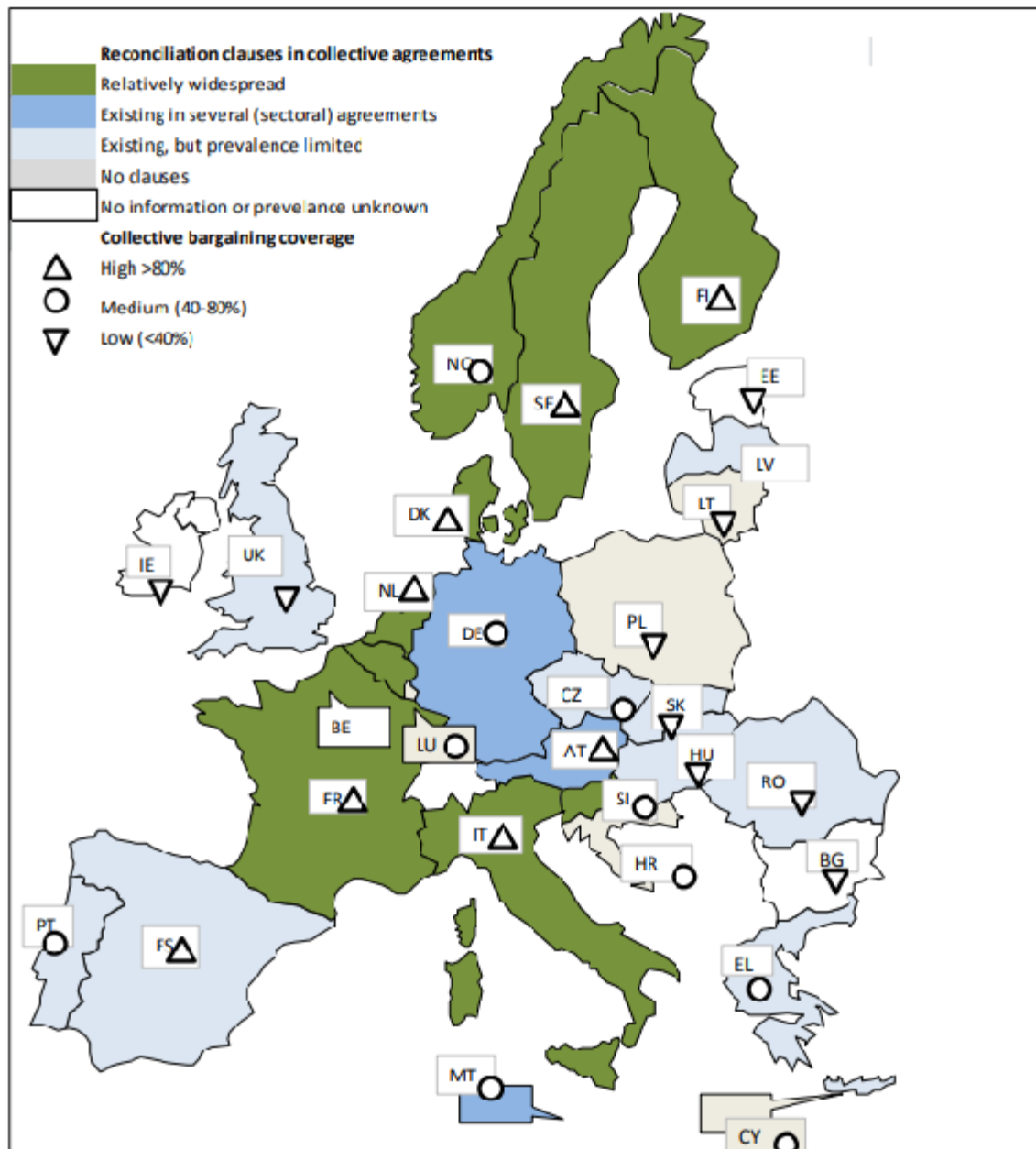
Το πρόγραμμα ιδρύθηκε το 1973 στο Ηνωμένο Βασίλειο και έχει επεκταθεί σε 22 χώρες σε όλο τον κόσμο, όπως η Τσεχία, η Δανία, η Νορβηγία, η Ουγγαρία και η Ολλανδία. Υπάρχουν 314 τοπικά προγράμματα της Home-Start UK που βρίσκονται στο Ηνωμένο Βασίλειο και στις βρετανικές δυνάμεις της Γερμανίας και της Κύπρου.

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?>

Ημ.Πρόσβασης 29-3-2018

Επικράτηση των θεμάτων ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής στις συλλογικές συμβάσεις

Prevalence of work–life balance topics in collective agreements

Note: * Collective bargaining coverage based on data from [Developments in working life in Europe: EurWORK annual review 2015](#)

Source: Assessment of the authors, based on input provided by Eurofound's Network of European Correspondents

Η αξιολόγηση δείχνει ότι οι ρήτρες σχετικά με τα θέματα ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής στις συλλογικές συμβάσεις είναι πιο διαδεδομένες σε χώρες στις οποίες οι συλλογικές συμβάσεις είναι σχετικά σημαντικές, δηλαδή όταν η κάλυψη των συλλογικών διαπραγματεύσεων είναι σχετικά υψηλή (80% και υψηλότερα) και λιγότερο επικρατούσα ή ανύπαρκτη στις χώρες με χαμηλότερη κάλυψη συλλογικής διαπραγμάτευσης. Η νομοθεσία σε σχέση με τις συλλογικές συμβάσεις έχει μεγαλύτερη βαρύτητα, παραδείγματος χάρη σε χώρες όπως το Λουξεμβούργο ή η Πορτογαλία χάρη στην επαρκή νομοθεσία υπάρχει λιγότερη ανάγκη

για την κάλυψη αναγκών ενώ σε άλλες χώρες όπως η Δανία, η Ιταλία, η Γαλλία ή η Σουηδία όπου οι συλλογικές συμβάσεις συμπληρώνουν παραδοσιακά τη νομοθεσία της περιοχής.

Οι πιο συχνά αναφερόμενοι τύποι ρήτρων που προβλέπονται στις συλλογικές συμβάσεις είναι σχετικές με το δικαίωμα για διαφορετικές μορφές αδείας και για πρόσθετες ημέρες αμοιβόμενης αδείας για οικογενειακούς ή άλλους λόγους, απαντώνται σε Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γερμανία, Δανία, Εσθονία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ουγγαρία, Ιταλία, Μάλτα, Ολλανδία, Νορβηγία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία, και Ηνωμένο Βασίλειο.

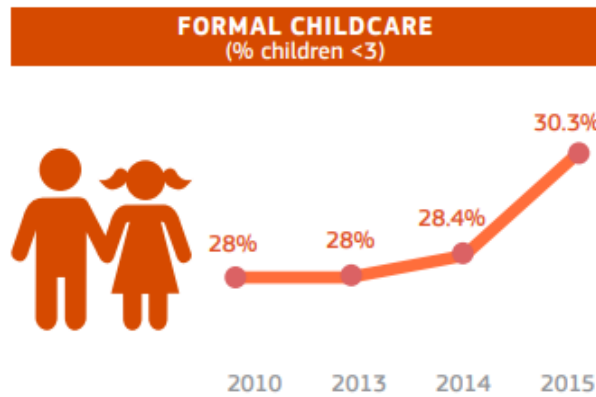
*Κάλυψη συλλογικών διαπραγματεύσεων βάσει δεδομένων από την εξέλιξη της επαγγελματικής ζωής στην Ευρώπη: ετήσια επισκόπηση του EurWORK 2015

(ΠΗΓΗ: Αξιολόγηση των συντακτών με βάση τις πληροφορίες που παρέχονται από το δίκτυο των Ευρωπαίων ανταποκριτών του Eurofound)

Eurofound (2017), Developments in working life in Europe 2016: EurWORK annual review, Publications Office of the European Union, Luxembourg.

https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1727en.pdf

EUROPEAN SEMESTER 2018: KEY EU FIGURES

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η πολιτική της κοινωνικής συνοχής της Ευρώπης με τη χρηματοδότηση προγραμμάτων από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία προσφέρει σημαντική ενίσχυση στα εθνικά προγράμματα των κρατών-μελών. Οι στόχοι της Ευρώπης 2020 για την αύξηση της απασχόλησης, την ισότητα των γυναικών μέσα από την πρόσβαση στην απασχόληση και την καταπολέμηση της φτώχειας και του αποκλεισμού φαίνεται ότι στο τέλος της προγραμματικής περιόδου θα έχουν ικανοποιητικό βαθμό υλοποίησης, χωρίς να επιτευχθούν ωστόσο οι αρχικοί στόχοι. Η απασχόληση, σύμφωνα με την έβδομη έκθεση για την πολιτική συνοχής παρουσιάζει ανάκαμψη πλησιάζοντας τον αρχικό στόχο της στρατηγικής Ευρώπη 2020, 71% έναντι του αρχικά προβλεπόμενου 75%.

Στον αντίποδα η ανεργία εξακολουθεί να δυσκολεύει την ανάπτυξη αφού παρουσιάζει αυξητικές τάσεις στην Ευρώπη σε ποσοστό 7,7 %. Στη χώρα μας η απασχόληση αυξήθηκε σχεδόν 2,3 % σε σχέση με το προηγούμενο έτος και η ανεργία επίσης παρουσίασε μείωση κατά 11 % σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Η γυναικεία απασχόληση φαίνεται πως υστερεί έναντι της απασχόλησης των ανδρών: το μισθολογικό χάσμα, η εναρμόνιση της οικογενειακής με την επαγγελματική ζωή είναι κάποιες από τις αιτίες που χρειάζεται να ληφθούν περισσότερα μέτρα για την εξάλειψη τους. Στην Ευρώπη το 2015 σύμφωνα με το γράφημα από το Ευρωπαϊκό εξάμηνο τα παιδιά ηλικίας <3 ετών που εντάχθηκαν σε θέσεις παιδικής φροντίδας ανήλθαν σε ποσοστό 30.3%. Στη χώρα μας το ποσοστό αυτό είναι πολύ μικρότερο παρόλα αυτά όμως η δυνατότητα των γονιών να βρίσκουν χωρίς οικονομική επιβάρυνση θέσεις για την φροντίδα των μικρών παιδιών τους έχει αυξηθεί σημαντικά με την υλοποίηση της δράσης της εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής

συμβάλλοντας παράλληλα και στην συμφιλίωση των ρόλων ανάμεσα στην εργασία και την οικογένεια. Πολλά μέτρα στήριξης χρειάζεται ακόμη να ληφθούν για την ανακούφιση των πολιτών και των ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων. Η συμβολή όμως της υποστήριξης της ευρωπαϊκής ένωσης μέσα από την χρηματοδότηση των ΕΔΕΤ και του ευρωπαϊκού κοινωνικού ταμείου για την υλοποίηση προγραμμάτων που βοηθούν την χώρα μας δεν θα πρέπει να αγνοηθεί.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.

Ν.ΜΟΥΣΗΣ: Ευρωπαϊκή Ένωση, δίκαιο, οικονομία, πολιτική ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ, 2015

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 1304/2013 ΓΙΑ ΤΟ ΕΚΤ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, Ετήσια έκθεση για το 2018

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ – ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ Σχέδιο δράσης για την ισότητα των φύλων 2016-2020.

<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=67&langId=en&newsId=2819> Ημ. Πρόσβασης 20/2/18

http://eclass.uop.gr/modules//document/file.php/PEDIS290/ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ%20ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ...ΚΛΟΥ%202017/2.ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ%20ΕΝΟΤΗΤΑ%201-B_Πολιτική%20Συνοχής%202014-2020.pptx Ημ. Πρόσβασης 9/3/18

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1251&langId=en&mode=4>

Ημ.

Πρόσβασης

29-3-2018

<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=67&langId=en&newsId=2236>

<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=67&langId=en&newsId=2540>

<http://www.ypeakp.gr>

Ημ. Πρόσβασης : 10.4.2018

<http://www.statistics.gr>

Ημ. Πρόσβασης : 10.4.2018

<http://www.sev.org.gr>

Ημ. Πρόσβασης :

30.3.2018

<https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester/european-semester-your-country/>

Διαχείριση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων για την Τοπική και Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση.

ΔΔΠΜΣ Τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη και αυτοδιοίκηση, Α' εξάμηνο, Αθήνα 2017.

Α.ΚΟΤΙΟΣ-Μ.ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ